

NASZE ABC

Koncesjonowanie energii społecznej

Najprostszym zdawałoby się sposobem załatwienia trudności gospodarczych jest bezpośrednie wkroczenie państwa na ten teren. Wydaje się tak proste, wydać pewne zarządzenia lub zorganizować prowadzenie danej dziedziny w bezpośrednim zarządzie państwa. Niestety, w praktyce nadzieje te często zawodzą.

Jedną z dziedzin życia gospodarczego Polski najbardziej wymagającą uporządkowania, jest handel artykułami rolnymi. Chaos jaki w tej dziedzinie panuje, doprowadza do tego, że z jednej strony producenci sprzedają artykuły rolnicze po cenach niesłychanie niskich, natomiast ludność miejska nabywa te same artykuły po cenach stosunkowo wysokich. Rozpiętość między cenami płaconymi producentom, a cenami płaconymi przez konsumentów, stale wzrasta.

Handel mlekami i jego przetworami nie stanowi tu wyjątku. Toteż nie dziwnego, że władze państwowe pod wpływem zresztą ster rolniczych, zajęły się tą sprawą i opracowały projekt ustawy o mleczarstwie, która ma uporządkować tę dziedzinę handlu rolnego.

Projektowana ustawa przewiduje określanie wysokości ceny, jaką przetwórcy mleka mają płać producentom mleka. Stwarza ona skomplikowaną kontrolę nad rzeczywistym wykonaniem tego przepisu i ogranicza w ten sposób swobodę przedsiębiorców w tej dziedzinie. Uzależnienia powstanie, a nawet istnienie przedsiębiorstwa, od zezwolenia samorządu rolniczego, który w tej dziedzinie będzie wykonawcą woli państwa.

Jesteśmy zwolennikami choćby bardzo szerokiej interwencji państwa w dziedzinę gospodarczą, gdy tego zachodzi konieczna potrzeba. Uważamy jednak, że trzeba zawsze pamiętać o zachowaniu takiej swobody jednostek, któreby pozwalała na uzewnętrznienie w życiu gospodarczym jaknajwięcej energii i inicjatywy prywatnej. Koncesjonowanie poszczególnych dziedzin życia gospodarczego tłumi tę energię i pozostawia znaczną część ludzi poza obrębem życia gospodarczego. Może być stosowane tylko w zupełnie wyjątkowych wypadkach, gdzie inne środki zawodzą.

Jesteśmy krajem biednym. Musimy rozpocząć okres, w którym bogactwo narodowe będzie musiało wzrastać. Leży to przede wszystkim w interesie wsi, mającej nadmiar ludności, będącej dziś bez pracy. Koncesjonowanie poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, budzi wątpliwości z punktu widzenia najsłabszych interesów wsi, gdyż zamyka nadmiarowi ludności rolniczej drogę do innych zawodów.

Problem handlu rolnego musi być oczywiście załatwiony. Rola państwa nie polega w zasadzie na prowadzeniu drobiazgowej kontroli, lecz przede wszystkim na usunięciu wszystkich tych przeszkód, które dziś nie pozwalają na uporządkowanie tej dziedziny życia gospodarczego. Państwo musi oczyścić ten teren, by zdrowa energia społeczna, pochodząca przede wszystkim ze wsi, mogła doprowadzić do zorganizowania zdrowego handlu rolnego i do zastąpienia w tej dziedzinie pośrednictwa żydowskiego, które jest niewątpliwie głównym źródłem nienormalnych stosunków. Koncesjonowanie zaś może powstrzymać przypływ tej energii.

J. K.

Puchar i dwa rekordy zdobył kpt. Burzyński i por. Wysocki

Tajemnica balonu francuskiego „Maurice Mallett”, o którego lądowaniu nie nadeszła depesza do Aeroklubu R. P. wyjaśniła się. Otrzymałszy z Moskwy wiadomość, że balon ten lądował nie na Białej Rusi, jak początkowo przypuszczano, lecz w miejscowości Lubicz na północny zachód od Czernichowa, w pobliżu Dniepru. Wyjaśniono jednocześnie, że balon belgijski „Bruxelles” który według pierwotnych wiadomości miał właśnie lądować w miejscowości Lubicz, opadł w odległości 15 km. na zachód od stacji kolejowej Nieżyn w rejonie kijowskim. Podano jednocześnie do wiadomości lądowania balonu „Maurice Mallett”, mianowicie lądowanie nastąpiło w poniedziałek dn. 16 b. m. o g. 22.15. Wynika z tego, że balon francuski przeleciał około 720 km., czyli, że nie jest groźny dla polskich zawodników.

Wobec tego już definitywnie można stwierdzić, że polscy zawodnicy zwyciężyli, zdobywając ponownie pierwsze dwa miejsca.

Kpt. Burzyński na balonie „Polonia II” zajął pierwsze miejsce, zdobywając puchar Gordon Benetta na własność Polski, oraz na

narodowego rekordu, który wynosi 51 godzin i przebył odległość o 100 km. większą od międzynarodowego rekordu, który wynosi 1550 kilometrów. Oba te rekordy były w posiadaniu amerykańskich pilotów.

Kpt. Janusz na balonie „Warszawa II” zajął drugie miejsce, zdobywając nagrodę pieniężną w wysokości 7.000 zł. oraz szereg nagród honorowych i pamiątkowych.

Trzecie miejsce zajął Belg, Demuyter na balonie „Belgica”. Zdobył on nagrodę pieniężną w wysokości 4.500 zł.

Pozostałe nagrody pieniężne przypadną w udziale zdobywców: czwartego miejsca — załozdce „Hildebrandta”, piątego — kpt. Hynkowi („Kościszko”), szóstego miejsca — załozdce „Torunia”, leżącego w barwach holenderskich, siódmego — załozdce „Lorraine” i ósmego miejsca — załozdce „Maletta”.

Sukces naszych pilotów jest tem większy, że zdobyli nie tylko pierwsze dwa miejsca, lecz kpt. Burzyński pobił po raz pierwszy rekordy międzynarodowe dla V-jej kategorii balonów (2.200 m. sześciennych): odległości i czasu lotu.

Mianowicie kpt. Burzyński utrzymał się w powietrzu o 6 godzin 53 minuty dłużej od między-

narodowego rekordu, który wynosi 51 godzin i przebył odległość o 100 km. większą od międzynarodowego rekordu, który wynosi 1550 kilometrów. Oba te rekordy były w posiadaniu amerykańskich pilotów.

Sprawa Kłajpedy

LONDYN, 20.9. (ATE). „Reuter” donosi z Genewy, że ministrowie Eden i Laval odbyli w czwartek dłuższą konferencję z litewskim ministrem spraw zagranicznych Lozarajtisem i litewskim ministrem spraw dyplomatycznych Montersem.

W czasie konferencji ustalono, że kwestia kłajpedzka nie wejdzie ani pod obrady Rady Ligi, ani też Ligi Narodów a rozpatrzoną będzie jedynie w drodze dyplomatycznej.

Manewry samolotów bombowych Największe na świecie okręty wojenne obsadziły porty morza Śródziemnego

LONDYN, 20.9. (ATE). Prasa zamieszcza wiadomości o zarządzaniu przedsięwziętych przez administrację na morzu Śródziemnym, oraz na Bliskim Wschodzie. Według tych doniesień w Gibraltarze znajduje się największy pancernik na świecie „Hood” oraz pancernik „Renown”, 4 krążowniki i 3 załozdaczce min.

W Aleksandrii stoi na kotwicy 29 okrętów wojennych z pancernikiem „Resolution” na czele. W Adenie stoi 10 okrętów wojennych, a w Haifie 3 krążowniki i 2 łodzie podwodne. W Port Said znajduje się pancernik, krążownik i torpedowce. Do Suezu przybył jeden lekki krążownik, a do Singapoore lotniskowiec i 3 kontrtorpedowce.

ATENY, 20.9. (PAT). Rząd grecki udzielił pozwolenia lądowania na Krecie eskadrze dziesięciu angielskich samolotów udających się do Egiptu. Samoloty te mają lądować na Krecie w dniu jutrzejszym.

KAIR, 20.9. (PAT). W Egipcie odbywają się manewry lotnicze, w których główną część stanowi próba bombardowania.

GIBRALTAR, 20.9. (PAT). Krą-

Samoloty sowieckie z karabinów maszynowych Ostrzeliwały balon „Polonię” Opowieść kpt. Burzyńskiego o locie

Wczoraj o g. 8 wiecz. por. Stanisław Łojasiewicz przeprowadził rozmowę z kpt. Burzyńskim. Kpt. Burzyński mówił z Moskwy z gmachu ambasady polskiej.

Rozmowa rozpoczęła się od złożeń przez por. Łojasiewicza „rdecznych gratulacji kpt. Burzyńskiemu, poczem zdobywca pucharu mówił, iż balon leciał według zgóry ułożonego planu zgodnego z istniejącym regulaminem lotu. Po wyprzedzeniu 3-ich balonów, w dniu 15 b. m. o godz. 17 min. 21 kpt. Burzyński rzucił meldunek kpt. Januszowi i wyprzedził balon belgijski Demuytera.

Trudność lotu stanowiła eskadra samolotów sowieckich, która zmusiała balon do lądowania. W pewnym momencie samoloty sowieckie ostrzeliwały balon z karabinów maszynowych, dopiero

dzięki różnym meldunkom i znakom oraz dzięki brakowi benzyny, samoloty pozostawiły balon w spokoju.

Obydwaj lotnicy balonu „Polonia II” wyrzucali balast. Wskutek zimna nad pętlą Donu, po pozbyciu się wszystkich przyborów, balon wylądował koło Kiszki na odległości 60 km. od Stalingradu. Gdyby załozdce wystarczyły jeszcze przedmioty mogące być balastem, wówczas odległość byłaby jeszcze większa. Balon znajdował się w powietrzu 57 godzin i 54 minuty.

Powrót kpt. Burzyńskiego z Moskwy do Warszawy spodziewany jest dopiero w poniedziałek, gdyż załoga powróci razem z balonem, który załadowano w Stalingradzie do wagonu kolejowego do Moskwy, skąd nastąpi powrót do Warszawy.

Polska głosowała Za wyborem Rumunii do Rady L. N.

GENEWA, 19. 9. 35. (Iskra). W kołach rumuńskich w Genewie oraz w niektórych dziennikach bukareszteńskich utrzymuje się pogłoska, iż mimo stosunku sprzymierzeńczego łączącego Polskę i Rumunię — delegat polski przy wyborach członków Rady Ligi Narodów oddał swój głos przeciwko wejściu Rumunii do Rady Ligi.

Korespondent agencji „Iskra” w Genewie zasięgnął w tej sprawie informacji w delegacji polskiej i stwierdził, że pogłoski te są całkowicie nieprawdziwe. Jak

nas zapewniono — delegat polski złożył swój głos za kandydaturą Rumunii.

BUKARESZT, 19. 9. (PAT). Posel p. Arciszewski przyjęty dziś przez premiera Tataru, ministra Spraw Zagranicznych ad interim i w imieniu rządu polskiego założył stanowczy protest przeciw tendencyjnym informacjom korespondentów genewskich w prasie rumuńskiej w sprawie stanowiska delegacji polskiej wobec kandydatury Rumunii do Rady Ligi Narodów.

5-cioletni dzieci zmarło po zatruciu grzybami

WIEDEN 20.9. (ATE.). Z Budapesztu donoszą, że w miejscowości Sashalon pod Budapesztem żona pewnego bezrobotnego i pięcioletni dzieci w wieku od 10

miesięcy do 11 lat zachorowało ciężko po spożyciu grzybów, które okazały się trujące. Dzieci zmarły w ciągu dziesięciu noej. Stan matki jest beznadziejny.

Zamach bandytów na pociąg 25 pasażerów ciężko rannych

LONDYN, 20. 9. (ATE.). Z Szanghaju donoszą: Według informacji dziennika „Sunbao” na linii kolejowej Mukden — Kiryn dokonano zamachu. Niewykryci osobnicy rozkręcili szyny na

znaczny odcinek, wskutek czego wykołcił się pociąg osobowy. 25 pasażerów poniosło śmierć, lub doznało ciężkich obrażeń. 7 pasażerów bandyci uprowadzili w charakterze zakładników.

Huragan nad Anglią Łódź podwodna wyrzuciła na brzeg

LONDYN 20.9. (ATE.). Wczoraj nad południową Anglią i kanalem La Manche szalał huragan o niezwykle gwałtownej sile. Szereg okrętów zostało zerwanych z kotwic. Samolot komunikacyjny, który z 25 pasażerami wyruszył z Croydon do Paryża, musiał po 10 minutach powrócić.

Łódź podwodna, która zaginęła w kanale Bristolskim, po 36 godzinach została wyrzucona na brzeg w pobliżu Cardiff. Ruiny okrętowa z kontynentem

odbywa się wyłącznie przez Dower.

Piaga zajęcy w Besarabji

CZERNIOWCE, 19. 9. — Właściciele ziemscy skarżą się na nową plagę, która nawiedziła południową Besarabję w postaci olbrzymich ilości zajęcy, niszczących doszczętnie warzywa i ogrody.

Podobno władze mają wydać zezwolenie na urządzenie polowań w okresie ochronnym.

Wypadek w Moskwie polskiego chargé d'affaires

MOSKWA, 19. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym chargé d'affaires ambasady R. P. Sokolnicki oraz sekretarz ambasady Kałucki ulegli wypadkowi samochodowemu. P. Sokolnicki został ranny w rękę i ramię, p. Kałucki zaś został poważnie ranny w głowę.

Arabska Afryka wykorzysta zatarg Włoch i Anglii

KAIR, 20.9. (PAT). W kołach nacjonalistycznych północnej Arabii, a zwłaszcza w Palestynie i Syrii przeważało zdanie o konieczności zastosowania w obecnej sytuacji politycznej świata rzeczowej taktyki, obliczonej na dalszą metę. Zdaniem tych osób, zatarg włosko - abisyński jest dla Arabów nie tylko sprawą włoską, lecz

zownik brytyjski „Exeter”, który przybył, tu z Anglii, zamknął wejście do portu za pomocą sieci metalowych.

Władze wojskowe zaleciły mieszkańcom zaopatrzenie się w świecę na wypadek gdyby zaszła konieczność zgaszenia światła.

Chodzenie po ulicy nauczane w szkołach

Ministerstwo Oświaty wydało zarządzenie do kuratorów w sprawie pouczania młodzieży szkolnej o przepisach ruchu kołowego. Wobec zastraszającej liczby nieszczęśliwych wypadków w ruchu ulicznym z małoletnimi, zaleconem zostało, aby wychowawcy klasowi w szkołach pow-

szecznych i średnich pouczali młodzież szkolną o konieczności stosowania się do przepisów ruchu ulicznego.

W oddziałach I i II-ych szkół powszechnych zasady ruchu ulicznego włączone mają być do wykładów o kulturze z życia codziennego przewidzianych programami szkolnymi.

Ogłoszenie urzędowe o wynikach wyborów w Polsce

W „Monitorze Polskim” ukazały się ogłoszenia generalnego komisarza wyborczego o wyniku wyborów do Sejmu w dniu 8-ym września r. b., oraz wyniku wyborów do Senatu w dniu 15-ym r. b. Ogłoszone urzędowo nazwiska wybranych posłów zgodnie są z podanym przez prasę składem nowego Sejmu, ustalonym na podstawie danych nieurzędowych. Jedynie w okręgu Nr. 14 — Skiernewice, po ostatecznym obliczeniu głosów okazało się, że wybranym został na posła p. Tadeusz de Thun, a nie — jak prasa donosiła — p. Tadeusz Morawski.

Zgodnie z dotychczas obowiązującym regulaminem obrad na pierwszym posiedzeniu nowego Sejmu przewodniczyć będzie powołany przez Prezydenta Rzpli-

ten jeden z trzech najstarszych wieloletnich posłów, który urzędować będzie aż do wyboru marszałka. Najstarszym z pośród nowo wybranych posłów jest gen. Lucjan Żeligowski, który liczy 69 lat, następnymi z kolei są pp. Andrzej Wierzbicki — lat 58 i Jan Pietrak — lat 58.

Pogoda słoneczna

Zapowiadane na wczoraj deszcze tylko w niektórych okolicach kraju dały się odczuć w większym stopniu.

Dziś na Pomorzu i na Wileńszczyźnie pogoda o zachmurzeniu zmiennym. Miejscami przelotne deszcze. Na pozostałych obszarach w ciągu dnia pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Dość ciepło, słabe lub umiarkowane wiatry południowo - zachodnie i zachodnie.

Dymisja rządu w Hiszpanji

MADRYT, 20.9. (PAT). Dziś po południu premier Lerroux złożył prezydentowi dymisję całego gabinetu. Powodem decyzji rządu było stanowisko stronnictwa agrarjuszy, którzy po ustąpieniu ministra marynarki i rolnictwa odmówili poparcia rządowi.

Właściciele domu schadzek dla zamożnych mętów stolicy stanęli przed sądem

W lecie bieżącego roku Urząd Sledczy zlikwidował luksusowy dom schadzek przy ul. Nowogrodzkiej 8 w Warszawie, utrzymywany przez małżonków Stankiewiczów.

Eugeniusz Stankiewicz znany w kabeletach warszawskich pod pseudonimem Waldemara Carini, tancerz zawodowy, ściągając do łupanaru młode, przystojne dziewczęta poszukujące pracy. W niecnym procederze pomagała mu żona Zofia Halina, b. urzędniczka Dyrekcji Poczty, wydająca za pracę, gdyż okazało się, że potajemnie uprawia nierząd.

Stankiewiczowa prowadziła dom schadzek i namawiała dziewczęta do wejścia na śliską drogę życia. Ofiarom obiecywano złote góry. Zona kabaretowego amanta pokazywała im swoje futra i kosztowności, mówiąc, że każda z dziewcząt, zarabiająca nierzędem, w krótkim czasie zdobędzie olbrzymi majątek. Kiedy ofiara przyjmowała warunki, Stankiewi-

czowa wciągała ją na listę. Dom schadzek przy ul. Nowogrodzkiej cieszył się dużą frekwencją. Bywali tam urzędnicy, dyrektorzy banków, znani w Warszawie przez myślowcy i kupcy. W ręce policji wpadły albumy z zdjęciami fotograficznymi oraz długa lista nazwisk, adresów i telefonów mężczyzn, którzy korzystali z usług sutenerskiej pary.

Zaznaczyć należy, że łupanar odwiedzali również kobiety na posadach, które nierząd, podobnie jak kiedyś Stankiewiczowa, uprawiała dodatkowo. Ich fotografie Stankiewiczowa okazywała na każde żądanie. Wciągnięte w spelunkę ofiary powoli staczały się na dno życia.

Stankiewiczowie potracili sobie prowizję w wysokości 50 procent, a ponadto te dziewczęta, które na stałe zamieszkiwały w lokalu przy ul. Nowogrodzkiej, płaciły stały haracz za utrzymanie.

Proces Stankiewiczów jest groźnym dla sensacji ze względu na

swoje tło obyczajowe oraz metody, jakimi posługiwali się oskarżeni wciągając nieletnie dziewczęta w bagno rozpusty. Stankiewiczowa nie przyznaje się do winy i dowodzi, że mąż jej systematycznie ją zdradzał i w czasie jej nieobecności przyjmował w mieszkaniu wizyty rozmaitych niewiast. Oczywiście Stankiewicz skwapliwie to potwierdza.

Genewa oczekuje odpowiedzi Włoch i Abisynji

GENEWA, 19. 9. (Iskra). — Oficjalnie Genewa czeka na odpowiedź Włoch i Abisynji, nieoficjalnie jednak — odpowiedź Włoch w formie wywiadu Benito Mussoliniego w „Daily Mail” już nadeszła i znowu zgasiła drobne płomiki optymizmu.

W godzinach popołudniowych ambasador de Madariaga zawiadomił członków Komitetu Pięciu, iż ma zamiar nadesłać im relację ze swych wczorajszych rozmów z bar. Aloisi i min. Hawaria te. W tym celu zwołano posiedzenie Komitetu Pięciu na godzinę 5-tą popołudniu.

Posiedzenie było bardzo krótkie, wysłuchano sprawozdania ambasadora de Madariaga, który zakomunikował poprosu, że obie delegacje włoska i abisyńska — odwołują się do swych rządów, przyczem odpowiedzi włoskiej można się spodziewać jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia.

Obciążony dziedzicznie morderca odesłany do Tworek na obserwację

22-letni Ludwik Buks oskarżony o zabójstwo narzeczonej Marii Mirkowskiej przedstawia dziwny typ psychopaty. Młodzieniec był niezwykle romantycznego uśposobienia. Zakochiwał się od pierwszego wejrzenia w każdej znajomej panience i ofiarowywał jej swoje uczucie w sposób niezwykle natrętny. Pociągało to smutne rezultaty. Oświadczyliśmy bowiem młodego donzuanę spotyka-

ły się naogół z pogardliwą odmową. Buks cierpiał z tego powodu, a będąc jednocześnie ambitnym chłopakiem starannie ukrywał przed rodzicami i kolegami swoje miłosne porażki.

W karnawale chłopak zapoznał się z Marią Mirkowską, która jak i poprzednie flirty odrazu przypadała mu do gustu. Niewiadomo dlaczego, zaczął uważać się za narzeczonego młodej dziewczyny, narzucać jej swoje towarzystwo i czynić coraz gorętsze zwierzenia. Panienka nie myślała jednak o małżeństwie i całą znajomość z Buksem traktowała jako miłe urozmaicenie sobie jednostajnego życia. Kiedy młodzieniec w zapale miłosnym nazywał ją narzeczoną, zaprzeczała temu, a nawet za broniła mu rozprowadzać wśród kolegów o tem, że widują się i odbywają razem spacer. Chłopak był natrętny i zazdrośny, dziewczyna zaś miała duże powodzenie. Młodzieniec cierpiał z tego powodu i czynił Mirkowskiej wymówki. Zazdrość jego doszła do najwyższego stopnia, kiedy w maju bieżącego roku znalazł się w towarzystwie „narzeczonej” u jej rodziny. Zabawiano się wesoło, przyczem kole Mirkowskiej kręciło się dwóch przystojnych chłopaków, których ona wyraźnie obdarzała sympatią. Widząc to Buks zażądał, ażeby dziewczyna ostatecznie zdecydowała, czy wyjdzie za niego zamąż, czy też nie. Dla odbycia tej rozmowy umówili się nazajutrz i na ulicy Chelmskiej

rej Buks wyjął rewolwer i strzelił do dziewczyny.

Scenę morderstwa zaobserwował przechodzień Złotogórski. Podszedł on doszybką oddalającego się chłopaka, pytając go, co uczynił. Buks odpowiedział, że jego towarzysza niespodziewanie zemdlała i biegnie wezwać pogotowie. Złotogórski zatrzymał go jednak i oddał w ręce nadchodzącego policjanta.

Mirkowska na skutek rany odniesionej w brzuch zmarła i Buks stanął przed sądem, przysięgając się do strzału. Tłumaczył, że w czasie rozmowy wyjął rewolwer i chciał pogróżkami wpłynąć na ukołowaną, ażeby przestała flirtować z innymi chłopcami. Tymczasem jednak nieostrożnie pociągnął za język spustowy i w tym momencie rewolwer wypalił.

Ponieważ Buks pochodził z rodziny nałagowych alkoholików i ojciec jego przez dłuższy czas leczył się na chorobę umysłową w Tworkach, obrońca oskarżonego adw. Janowicz prosił o wezwanie lekarzy psychiatrów. Wskazywał prztem na niezwykłą pobudliwość i chorobliwą zazdrość Buksa, utrzymując, że jest on na tym punkcie człowiekiem nienormalnym i w chwili dokonania morderstwa mógł znajdować się w stanie silnego zamroczenia.

Sąd zgodził się na ekspertyzę i wczoraj bieżli lekarze po kilkogodzinnej badaniu orzekli, że Buks zdradza objawy niepojętliwości i przesłali go na obserwację do Tworek.

Prowincja zabija Łódź

16 godz.n pracy w tkactwie prowincjonalnem

ŁÓDŹ, 20. 9. (Tel. wł.). Między Łódziem tkactwem zarobkowym a przemysłem tkackim na prowincji zaznaczyła się ostatnio bardzo silna konkurencja.

Gatunkowo produkcja tkacka na prowincji odznacza się dość wysokim poziomem, zawdzięczając go specjalizacji poszczególnych ośrodków prowincjonalnych. Pabjanów produkuje głównie materje jedwabne, Zduńska Wola męskie artykuły wełniane i bawełniane, Bełchatów towary bawełniane, Konstantynów cięższe materje kortalne i paltowe. Prowincja bije Łódź pod wzglę-

dem zamówień, gdyż daje o 30 proc. niższe ceny za tkanie. Dotąd tak wielkiej rozpiętości cen nie notowano. Możliwa jest ona dzięki temu, że kalkulacja na prowincji jest niższa spowodowana przez niższe płace robotnicze. Umowa zbiorowa przewiduje dla miast prowincjonalnych niższe stawki, a tkalnie nawet tej umowy nie honorują.

Ponieważ niektóre tkalnie prowincjonalne pracują po 16 godzin na dobę, płace w nich kształtują się niejedenkrotnie o 50 proc. niżej, aniżeli w Łodzi.

100 wagonów kartofli polskich dla Włoch

Importerzy włoscy zakupili w Polsce 100 wagonów ziemniaków t. zw. sadzeniaków. W roku ubiegłym poczyniono pierwsze próby z sadzeniem polskich kartofli we Włoszech. Próby te dały korzyst-

ne wyniki. Rolnicy włoscy przenoszą kartofle polskie ponad inne, np. niemieckie. Z tego powodu skup sadzeniaków polskich doszedł już w roku bieżącym do 100 wagonów.

Kantor bookmacherski

wykryto na Marszałkowskiej

W domu przy ul. Marszałkowskiej 14, w szopie po garażu, wywiadowcy policjanci wykryli potajemny kantor bookmacherski, w którym podczas rewizji znaleziono bloki, kwity, programy i kilkadziesiąt złotych gotówki.

Właścicielem kantoru był niejedno-

rotnie karany Franciszek Wysocki (Liljewska 12). Wysockiego aresztowano i sprowadzono do Urzędu Sledczego. W czasie przeprowadzonej rewizji wylegitymowano 8 osób, które pociągnięto do odpowiedzialności.

Likwidacja fabryki fałszywych monet w opuszczonym domku na krańcach Warszawy

Od dłuższego czasu funkcjonariusze policji sledczej prowadzili na terenie Warszawy wywiady i obserwacje w celu wykrycia fabryki fałszywych monet 2, 3 i 10-złotowych.

Wykrytne i niedrogie utodkowskie Pl. 3 Krzyży 18.

Szpetna posesja na Żoliborzu

Posesja przy ul. Felińskiego 50 na Żoliborzu przy zbiegu z ul. Pogonowskiej swoim wyglądem szpeci całą dzielnicę. Jakkolwiek dom jest wykończony i zamieszkały od kilku lat, nie jest on ogrodzony, a teren zarośnięty trawą i zieleńcem, poza tem dom otoczony szopami i budami nieleżącymi z wyglądem Żoliborza. Zarówno w zabudowaniach drewnianych, postawionych prowizorycznie, jak i pod ich ścianami, stoją przekupnie warzyw oraz gromadzone jest drob, co zanieczyszcza sąsiedztwo i powoduje, że całość wpływa na obniżenie stanu sanitarnego całej okolicy. Wygląd tej posesji razi oczy nietylko żoliborzanie, ale również mieszkanki Warszawy i turystów, zwiedzających Żolibórz.

Anglia pozbawi nafty armję włoską

PARYŻ, 20. 9. (ATE). Korespondent lodyński „Echo de Paris” donosi, że w kołach angielskich twierdzą z całą stanowczością, że w razie zbrojnego konfliktu włosko - abisyńskiego, Anglia wstrzyma dostawę nafty do Włoch. Zarządzenie to może mieć poważne następstwa.

Zamknięcie kanału Suezkiego uniemożliwi dostarczanie nafty z Persji, zaś ścisła kontrola brzo-gów Palestyny uniemożliwi dostawę nafty z Iraku. Aby prze-coić Włochom dostawę nafty z

Kaukazu, rząd angielski miał nawiązać rokowania z rządem tureckim w sprawie zamknięcia Dardanelli. Wkońcu zamknięcie Gibraltaru uniemożliwi przywóz nafty z Ameryki. W ten sposób Włochy będą mogły otrzymywać naftę tylko drogą lądową, prze-ważnie z Rumunii.

Zdaniem angielskich kół mł-rodajnych brak nafty zmusi Włochy do zajęcia stanowiska burdziej pojednawczego, ewentualnie do zaprzestania działań wojen-nych.

Morze Śródziemne pod strażą Anglia przecina drogę morską

LONDYN, 19. 9. (PAT). Według ostatnich danych, w Gibraltarze znajduje się obecnie 19 brytyjskich okrętów wojennych, w Aleksandrii 55, w Adenie 10, w Hajfie 5, w Port - Said 2 i w Suezie 1.

LONDYN, 19. 9. (ATE). Władze brytyjskie w Gibraltarze wy-

dały odezwę, w której podają do ogólnej wiadomości, że niewykluczone jest możliwość powzięcia w pewnych warunkach specjalnych zarządzeń celem przerwania dopływu prądu elektrycznego jako jednego ze środków obrony przeciwlotniczej.

Kto ma pierwszeństwo Rickett czy Czertok?

LONDYN, 19. 9. (PAT). Nowojorski makler giełdowy Czertok, głośny ze sprawy o koncesję naftową w Abisynji, przybył dziś do Londynu. Oświadczył on, iż jest w możności zapłacić żadaną w umowie koncesyjnej zaliczkę w wysokości miliona dolarów.

— Udzielona mi koncesja — mówił Czertok — nie może być zacepiona, ponieważ podpisana została przez posła abisyńskiego w Londynie w dn. 19 lipca, podczas gdy koncesja Ricketta datowana jest 30 sierpnia, wobec czego mam pierwszeństwo.

Popłoch na giełdzie w Paryżu Gwałtowna balssa wszystkich walutów

PARYŻ, 20. 9. (PAT). — Giełda paryska była dziś widownią poważnej zniżki, która objęła wszystkie walory. Tendencja zniżkowa, ujawniająca się od kilku dni, dziś przybrała specjalnie na sile.

Kola giełdowe tłumaczą popłoch w dalszym ciągu niepewną sytuację międzynarodową i groźnemi pogłoskami alarmowemi, szerzonymi, jak mówią, w celach spekulacji. Nabywcy zachowywali taką rezerwę, iż transakcje z trudem dochodziły do skutku przy wielkich stratach. Renty straciły od 55 centów do 1 franka 65 centów, akcje przemysłowe straciły od 25 do 50 punktów. Bank Francji spadł o 475 punktów do 8.730 punktów, akcje Kanaju Suezkiego straciły 575 pkt do 16.430. Poważna zniżka objęła również papiery egipskie.

Grecja w obawie wojny WIEDEN, 20. 9. (ATE). — Z A-ten donoszą, że w tamtejszych kołach politycznych utrzymuje się uprzedziona wersja o możliwości uwikłania Grecji w przyszłą wojnę. Pogłoski te wzmożyły się w ostatnich dniach tak dalece, że doprowadziły do zniżki szeregu papierów wartościowych na giełdzie ateńskiej.

Tornow mistrzem Polski w Łodzi

ŁÓDŹ, 20. 9. (Tel. wł.). — W Łodzi odbył się turniej zawodowych atletów o mistrzostwo Polski. Pierwszą nagrodę otrzymał Teodor Tornow, pochodzący z Łodzi, drugą Włoch, Travaglini. Olbrzymi ze Śląska, Grabowski zajął piąte miejsce.

Niedoszły zakonnik utopił żonę w rzece Jeziorce

Małżeństwo ogrodnika 25-letniego Władysława Wesolowskiego było nieszczęśliwe. Wesolowski przechoził różne koleje życia. Jako młody chłopak przypuszczając, że ma powołanie do życia zakonnego wstąpił do zakonu Benedyktynów, lecz po 4 latach zerwał stosunki z klaszorem i zaczął świecki tryb życia. Nie mógł jednak znaleźć sobie miejsca na świecie, ciągle zmieniał zajęcia, przetrzucając się z jednej gałęzi rzemiosła na drugie. Ostatecznie zaś został ogrodnikiem. Pojawyższy za żonę młodszą od siebie kobietę, nie był z nią szczęśliwy, gdyż nędra nie wycho-dziła z domu.

Na wiosnę bieżącego roku Wesolowski razem ze swą żoną Stefanją wyszedł z Klarysewa, gdzie mieszkali, i udał się do sąsiedniej wioski w poszukiwaniu mieszkania. Gdy wieczorem powrócił do domu, oświadczył sąsiadom iż żona została po drodze. Gdy minęła noc, a Stefanja nie wróciła, zameldował policji o zaginięciu żony. Poszukiwania, narażenie nie dały wyników. Z opowiadań Wesolowskiego wynikało, że pożegnał on żonę na drodze w pobliżu rzeczki Jeziora, ponieważ kobieta, która była w ósmym miesiącu ciąży, nagle poczuła się słabą i nie miała sił iść dalej.

Po paru dniach wydobyto zwłoki Wesolowskiej, która zmarła wskutek utonięcia. Śledztwo wykazywało, że śmierć Wesolowskiej nie była przypadkiem, lecz zgory uplanowaną zbrodnią, przy czem wszystkie poszlaki wskazywały, iż mordercą żony jest właśnie mąż. Wzięty w krzyżowy ogień pytań, Wesolowski przyznał się do zabójstwa i powiedział, że żonę zepchnął do wody w momencie, kiedy przechodzili wąską kładkę na rzece.

Wczoraj w Sądzie Okręgowym Wesolowski zasiadł na ławie oskarżonych. Z wyglądu przypomina on raczej zwierzę niż człowieka, niski i krępy, o kwadratowej twarzy i niskim czole, z wysuniętą szczęką, sprawia wrażenie urodzonego zbrodniarza. Z zeznań Wesolowskiego dowiadujemy się, że po opuszczeniu klasztoru Benedyktynów zamierzał wstąpić do Marjawitów i wszedł już pewne kroki w tym kierunku, lecz poznanie przyszłej swej żony wpłynęło na zmianę jego planów życiowych.

Sąd Okręgowy wzięwszy pod uwagę, że Wesolowski dopuścił się specjalnie wyrafinowanej zbrodni na własnej żonie, która znajdowała się w ciąży, skazał go na bezterminowe więzienie.

Warszawska giełda oienięzna w dniu 20 września

Dewizy: Belgja 99.62; Holandia 390.05; Kopenhaga 116.85; Londyn 26.17; Nowy Jork 5.31 i trzy czwarte; Nowy Jork 5.31 i trzy osme; Paryż 35.01; Praga 21.96; Szwajcaria 172.75; Sztokholm 135.05; Berlin 213.60.

Obroty wzrosły średnie, tendencja niejednorodna. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.33 i pół; rubel złoty 4.74 i pół; dolar złoty 9.05 i pół; rubel srebrny 1.82; gram czystego złota 5.9244. W obrotach prywatnych marki niemieckie 156.25; funty ang. 26.20.

Papiery procentowe: 3 proc. poz. budowl. 41.00; 7 proc. poz. stabiliz. 61.75; odenki po 500 dol. 62.75 (w proc.); 4 proc. poz. inwest. serjo-wa 116.25; 4 proc. poz. inwest. 110.25; 5 proc. konwersyjna 68.00; 5 proc. poz. kolej. konwers. 60.00; 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. obl. Banku gosp. kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 43.00; 5 proc. L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 55.58; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 57.00.

Dla pożyczek państwowych tendencja utrzymująca; dla listów zastawnych i akcyj słabsza.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poz. z r. 1925 (Dzi-louskowskiego) 88.25 (w proc.); 7 proc.

poż. Śląska 70.50 (w zd.), 70.00 (w plac); 7 proc. poz. m. Warszawy (Magistrat) 68.00 (w proc.).

Akcje: Bank Polski 92.00; Lilpey 8.50; Staruchowice 30.25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Ogólny obrót wyniósł 4.226 tonn, w tem żyta 2.658 tonn. Notowano za 100 klg. parytet wagon Warszawski w handlu hurtowym, la-dunkach wagonowych: pszenica jara czerwoną szklista 19—19.50, pszenica jednolita 19—19.50, pszenica zbierana 18.50—19, żyto 1-szy st. 13.50—14, II-gi st. 13.25—13.50, owies 1-szy st. nowy 16.25—16.50, II-gi st. nowy 15.75—16, III-ci st. nowy 15.25—15.50, jęczmień browarny 16.00—17.00, gat. II-gi 15—15.50, gat. III-ci 14.75—15, gat. IV-ty 14.25—14.50, groch polny 24—26, Victoria 31—34, rzepak zimowy 37.50—38.50, rzepak zimowy 35.50—36.50, rzepak i rzepak leśni 33.50—34.50, sienie lniane 32—33, mak niebieski 44—48, maka pszenna gatunek I-A 33—35, gatunek I-B 31—33, gatunek I-C 29.00—31.00, gatunek I-D 27—29, gatunek I-E 25—27, gatunek II-B 24—26, gatunek II-D 23—24, gatunek II-F 22—23, gat. III-C 21—22, gat. III-A 17—17.50, maka żytnia gat. I-szy do 55 proc. 22—23, gat. I-szy do 65 proc. 21—22, gat. II-gi 16.50—17.50, razowa 16.50—17.50, poślądnia 11—11.50.

Masoneria przeciw Włochom w konflikcie z Abisynją

Od pewnego czasu daje się we Francji zauważyć ożywiona akcja propagandowa, skierowana przeciwko Włochom i Mussolinemu i nawołująca do zbrojnego wystąpienia przeciwko faszystowskiemu Włochom. Cała Francja (nawet najmniejsze prowincjonalne miasteczka) ogarnięta jest siecią tej agitacji, prowadzonej za pomocą odczytów, zebrań, publicznych meetingów, ulotek, broszur, artykułów na łamach prasy i t. p.

Umiarkowana prasa francuska, widzi w tem dzieło masonerii, która nie może darować Mussolinemu, że ją zlikwidował we Włoszech, oraz agentów Kominternu, którzy zaprzysięgli wodzowi faszystowskiemu Italii odwet za pogrzebienie komunizmu. Na czele tej akcji stoi osławiony „Front Commune”, w którym biorą udział radykali, socjaliści i komuniści.

Sprawę tę porusza na łamach „Echo de Paris” jeden z czołowych publicystów francuskich, Henri de Kerilis, który w artykule p. t. „Le Front Populaire et la Maçonnerie contre Mussolini” i „Mobilisation contre la campagne maçonnique et soviétique” ostrzega społeczeństwo francuskie przed tą agitacją, podburzającą

ca umysły i szerzącą nastroje militarnie wojenne.

„Ludzie, którzy nie chcieli w swoim czasie bronić włoskiej i rodzin francuskich przed inwazją niemiecką — pisze Henri de Kerilis — są teraz gotowi wznieść pożar w całym świecie w obronie lepiantów murzynskich w dzikiej Etiopii. Doktrynerzy międzynarodowi, którzy nie uważali za potrzebne żądać sankcji przeciwko Niemcom, gwałcącym traktaty pokojowe, ani przeciwko Rosji sowieckiej, niszczącej Gruzję lub atakującej Chinę, ani przeciwko Japonii, anektującej Mandżurię, ani przeciwko Boliwii i Paragwajowi, walczącym o Chaco, — teraz występują z gwałtownym domaganiem się sankcji przeciwko Włochom...”

Zaciekli antykapitałści spieszą na pomoc wielkich trustów na-

cianych anglo-amerykańskich, które otrzymały od Negusa nie-dorzeczne koncesje. Najwięksi obrońcy wolności demokratycznej i przemądrzały budowniczy świata współczesnego występują przeciwko Rzymowi, kolebce naszej cywilizacji w obronie feudalnego kraju, prymitywnego i barbarzyńskiego...”

Autor artykułów nawołuje społeczeństwo francuskie do energicznego przeciwdziałania tej szkodliwej propagandzie, zaznaczając przytem z naciskiem iż „nie chodzi tutaj o występowanie w obronie stanowiska włoskiego przeciwko stanowisku rządu abisyńskiego lub Wielkiej Brytanji, lecz o wykazanie właściwych interesów francuskich, o których partje lewicowe systematycznie zapominają, oddając się całkowicie swej furji partyjnej...”

Inspektor Greffner opuścił Poznań

POZNAŃ, 20. 9. (tel. wł.). — Inspektor policji, Bolesław Greffner, który kiedyś był komendantem oddziału policyjnego w obozie izolacyjnym w Berezie Kartuskiej, przeniesiony został z Poznania na stanowisko zastępcy komendanta wojewódzkiego P. P. w Łucku.

Chłopi łowiccy reklamują

Wojewoda warszawski, Nakoniecznikoff - Klukowski, przyjął delegację chłopów z powiatu łowickiego. Delegacja przedłożyła p. wojewodzie memoriał, ilustrujący pokrzywdzenie rolników łowickich w dziedzinie przydziału kontyngentu uprawy buraków cukrowych dla cukrowni.

Wojewoda Klukowski przyjął delegację nader przychylnie i przyrzekł poprzeć postulaty rolników łowickich w odpowiednich czynnościach rządowych.

Szukanie wyjścia z błędnego koła Urzędnicza „piatiletka” oddłużeniowa? Czy pomoc państwa przed nową próbą?

Podaliśmy wczoraj liczby dotyczące stanu zadłużenia urzędników na podstawie ostatnich opracowanych materiałów ankietowych Stowarzyszenia Urzędników Państwowych. Fakt, że 92 proc. urzędników posiada zadłużenie, wskazuje, jak koniecznym jest i pilnym przeprowadzenie szerokiej akcji oddłużeniowej, która by zlikwidowała na odcinku urzędniczym ten niepokojący stan rzeczy. Tembardziej, że obecnie sprawa dalszej obniżki pensji urzędniczych wydaje się być przesądzoną.

Urzędnik, który w miarę spadku uposażenia zadłużył się coraz bardziej, znalazł się w błędnym kole. Chcąc płacić raty przypadające na pierwszego, musiał zaciągać nowe długi i to na warunkach coraz cięższych. Jeżeli, dajmy na to, urzędnik zarabiający dwadzieścia kilkadziesiąt, czy trzydziestokilkadziesiąt złotych (VIII i VII grupa uposażenia) miał spłacić prywatnych długów 50 zł., długów towarowych 40 zł., kasy pożyczkowej 20 zł., nie licząc potrąceń z tytułu zaliczek i pożyczek (Narodowej, czy inwestycyjnej), w rezultacie miał płacić sto kilkadziesiąt złotych, co po odjęciu od zarobku, stwarzało niemożliwą do utrzymania budżetu domowego bez uciekania

się do nowych źródeł pożyczkowych.

Jak znaleźć wyjście z tej sytuacji? Stowarzyszenie Urzędników Państwowych przygotowało pewne projekty rozwiązania tej sprawy przez przeprowadzenie z pomocą państwa i kas spółdzielczo-urzędniczych, akcji oddłużeniowej.

Akcja ta przedewszystkiem zmierzałaby do skumulowania długów w postaci jednego długoterminowego i nisko-procentowego i opracowania planu amortyzacyjnego, któryby umożliwił na przestrzeni pewnego okresu czasu likwidację dzisiejszego stanu rzeczy.

Podstawą planu amortyzacyj-

nego musiałby być rozrachunek tego rodzaju, by dług urzędniczy likwidował się po 5-ciu do 6-ciu latach, przytem spłaty miesięczne, uiszczane przez urzędnika, wahałyby się w granicach 5—20 proc., w zależności od stanu zadłużenia i wysokości uposażenia, nie mogąc jednak przekraczać jednej piątej pensji miesięcznej. Ci, których dług w tym okresie i w tych rozmiarach nie dałby się zlikwidować, nie mogliby być objęci proponowaną akcją.

Akcja miałaby charakter jednorazowy, to znaczy, że tylko ci urzędnicy, którzy w pewnym określonym czasie stanęliby do niej, poddając się rygorom i obowiązkom z nią związanym, mogliby

z niej korzystać w czasie jej trwania. Natomiast po terminie określonym zgłoszeń, w czasie kampanji oddłużeniowej, nowi urzędnicy nie mogliby przylączyć się samej akcji.

Urzędnikom, zrzeszonym w Stowarzyszeniu, jako pewnej organizacji naczelnej, mającej na oku interesy ogółu urzędników, chodzi o to, by radykalnie i możliwie gruntownie uprzykrzyć obecny stan rzeczy, przeprowadzając daleko idące zmiany, przez oddłużenie jak największej liczby urzędników. Dlatego też dla tych, którzy wezmą udział w akcji, przewidziane jest zobowiązanie do niezaciągania nowych długów. Tylko bowiem wtedy cała kampanja ma sens, i tylko wtedy i interes państwa, które zatrudnia urzędników, zaangażowany jest o tyle, że państwo zainteresowane jest w popieraniu wymienionej akcji.

Zobowiązanie do niezaciągania nowych długów opatrzone byłoby rygorom moralnym. Oczywiście w wyjątkowych wypadkach, jak: śmierć kogoś z bliskich członków rodziny, wypadek, ciężka choroba i t. p., przewidzianeby były zapomogi dla tych, którzyby byli owymi ciężarami dotknięci. Dla tych, którzy obawiliby się, że nie będą w stanie w ten sposób gospodarować zarobkiem, aby zapłacić dług bez uciekania się do nowych pożyczek, Stowarzyszenie wyznaczyłoby, oczywiście w formie zupełnie dyskrecjonalnej, kuratorów, którzyby przyjmowali za nich zarobki, uiszczali należności i dopiero t. zw. „czystą gotówkę” dawali im do ręki. Choć ten rodzaj kurateli wydaje się dość trudny i mało praktyczny, jednak już dziś jest on dość często stosowany i daje pomyślne wyniki.

Cała proponowana przez urzędników akcja oddłużeniowa może być przeprowadzona jedynie w wypadku, gdy państwo przez asygnowanie, jako długu bezprocentowego umożliwi od razu takie postawienie całej sprawy, że nie będzie ona stała napotykała na przeszkodę.

Zapowiedź obniżki płac urzędniczych zbiega się ze staraniami pozyskania czynników rządowych dla akcji oddłużeniowej. Interes państwa zdaje się wyraźnie nakazywać przyjscie z pomocą rzekomemu urzędniczym już nie tylko dlatego, aby w pewnym stopniu zrekomensować im stratę, jaką ponoszą wskutek nowej obniżki i wynagrodzić jeszcze jedną ofiarę na rzecz dobra państwa, ale przedewszystkiem dlatego, że uregulowanie tej sprawy leży w interesie państwa, jako pracodawcy, który nie może być zadowolony z faktu, że pracownicy są w tak znacznym stopniu obciążeni długami, co, rzecz prosta, odbija się i na ich budżecie domowym i na ich poziomie życia i na samej ich pracy w biurze.

Sprawa oddłużenia urzędników staje się w tej chwili jedną z bardziej aktualnych i koniecznych.

A. S.

Wśród pism

PO ZWYCIEŚTWIE

Omawiając zwycięstwo Polski w zawodach balonowych o puchar Gordon-Bennetta, „Polska Zbrojna” podnosi, że

„...niezależnie od nauki, doświadczenia i wprawy, na dzień samych ducha polskich zawodników tkwi echa bezcenna, tkwi to, co Anglik określa słowami „fighting spirit” — „instynkt walki”. Podobnie, jak przy zawodach challenge’owych podkreślić musimy z naciskiem, że zasługa zwycięstwa musi być podzielona między tych, którzy w zapasach brali udział czołowy, a bezimiennymi, często pracownikami technicznymi, którzy sprzęt nasz, w tym wypadku sprzęt balonowy, postawili na najwyższym stopniu technicznej doskonałości”.

Jeśli do takich wyników potrafiliśmy dojść w dziedzinie najtrudniejszej, w której panuje największe współzawodnictwo, to — konkluduje „Polska Zbrojna” —

„winna się znaleźć wola w narodzie, aby do podobnych wysiłków porwać inne dziedziny, inne zespoły techniczne, całą wytwórczość, pracę polską, która dziś, niestety, przedstawia tylko piątą część wartości pracy Niemca”.

NASTROJE RZYMU

W korespondencji z Rzymu „Gazeta Polska”, omawiając komunikat urzędowy włoski o wzmocnieniu sił wojskowych w Libii, widzi w tem dowód, iż:

„Włochy myślą obecnie o groźbie „sanacji” ze strony W. Brytanji, która gotowa się przeciwstawić się wszystkim swymi siłami wojskowymi. Siły te zdaniem opinii włoskiej przewyższają — jeśli chodzi o lotnictwo i liczbę jednostek marynarki wojennej — siły angielskie na morzu Śródziemnym. Ponadto, zdaniem opinii włoskiej, Italia nie może się cofnąć, gdyż ustępstwo dokonane dziś pod presją Anglii zamknęłoby Włochom na długie lata możliwości ekspansji i miałyby ten skutek, że Italia spadłaby do poziomu drugorzędnej państwa”.

W Rzymie rozpatrują ostatnią mowę sir Samuela Hoare również z punktu widzenia wewnętrznych stosunków angielskich, podkreślając, iż angielskim sferom konserwatywnym zależał będzie jeszcze przez czas pewien na utrzymaniu rządu koalicyjnego. Wygodnym pretekstem, uzasadniającym utrzymanie koalicji byłoby doprowadzenie do kryzysu w łonie Ligi, a nawet do ustąpienia Włoch z Genewy. Wydarzenia takie służyłyby de opinii włoskiej po linii kalkulacji konserwatystów angielskich, którzy na zatarg abisyński patrzają z dużym miernem przez okulary polityki wewnętrznej.

Oto jeszcze jeden dowód — powiada w Rzymie — aby nie brać zbyt trąkającim poglądem brytyjskich i zapoczątkowaniem kontynuować przygotowania do bliskiej już rozprawy wojennej z Abisynją”.

Ale jeśli Anglia nie „bluffuje”?

W KŁAJPEDZIE

W Kłajpedzie mają się odbyć 29 b. m. wybory do Sejmu. Ze względu na zaognione stosunki niemiecko-litewskie nabierają one międzynarodowego znaczenia. W korespondencji z Kłajpedy „Kurjer Poranny” zwraca uwagę na trudności polityki litewskiej z zasympilowaniem tego kraju i zauważa:

„Toteż trudne zadanie będą mieli Litwini przy wyborach, które już są tak niedaleko, a którym Niemcy — wydaje się nie ulegać żadnej wątpliwości — będą usilowali nadać charakter plebiscytu, którego głównym hasłem będzie: „za Litwą czy za Niemcami?”

S. p. Wiktor Kulerski

Jak donosiliśmy, w majątku własnym pod Grudziądem zmarł s. p. Wiktor Kulerski, właściciel i wydawca „Gazety Grudziądzkiej” oraz „Gońca Nadwiślańskiego”.

S. p. Kulerski znany był w całym zaborze pruskim. W swoim czasie jego „Gazeta Grudziądzka” rozeszła się w nakładzie przewyższającym 100 tys. egzemplarzy. Wśród działaczy ludowych zyskał sobie przydomek „Hetmana”.

W ostatnim Senacie zmarły pisał godność senatora z ramienia Stronnictwa Ludowego

Zawiadowca powiesił się podczas rewizji ksiąg

TORUŃ, 20. 9. (tel. wł.). Na stacji kolejowej w Dźwiniu powiesił się w ubikacji stacyjnej 20-l. zawiadowca stacyjny, Stefan Kurkiewicz.

Samobójstwo popełnione zostało w chwili kontroli ksiąg w biurze stacyjnym. Kiedy kontroler z Torunia zabrał się do swych czynności, zawiadowca wyszedł na chwilę i więcej nie powrócił. Przybyły lekarz stwierdził śmierć.

Fatalna sytuacja Brzezin

Przemysł konfekcyjny emigruje

ŁÓDŹ, 20. 9. (tel. wł.). Większość konfeksjonierów w Brzezinach w ostatnich miesiącach zwinęła swoje przedsiębiorstwa i przeniosła się do Łodzi, a niektórzy zamierzają wyemigrować z Polski zagranicę.

Zjawisko opuszczenia małych miast przez konfeksjonierów nie jest charakterystyczne tylko dla Brzezin, gdyż z drugiego ośrodka prowincjonalnego — Białzki, kon-

feksjonierzy przenoszą się do Kalisza i innych miast.

Z Łodzi konfeksjonierzy kierują nadal zamówienia do chałupników brzezińskich, którzy mają najtańszą w Polsce robociznę, jednak spodziewany jest spadek zatrudnienia w Brzezinach o blisko 50 proc. Zyskają na tem prawdopodobnie chałupnicy żydowscy w Łodzi.

Za bicie dzieci

skazano ojca na rok więzienia

KATOWICE, 20. 9. (tel. wł.). Mieszkaniec wsi Świerklaniec pod Tarnowskimi Górami, Alfred Pilawski, za znęcanie się nad małoletnimi dziećmi skazany został przez Sąd Okręgowy w Tarnowskich Górach na 3 lata

więzienia.

Jak znali świadkowie, Pilawski tak dręczył dzieci, że nieraz nocą uciekały one z domu.

Sąd Apelacyjny zmniejszył karę wyrocznemu ojcu do jednego roku więzienia.

Ostrożnie z owocami bielunia!

Należy pouczać dzieci o niebezpieczeństwie

KRAKÓW, 20. 9. (tel. wł.). — Po masowym zatruciu się dziećmi szkolnych w Wieliczce owocami bielunia, w Krakowie zdarzył się nowy wypadek zatrucia dziecka owocami zdradliwej rośliny.

6-letnia Florentyna Kopiejska (Gromadzka 9) uraczyła się pestkami bielunia na polach pod Krakowem. Zatrucie objawiło się szalonym wesołości. Nieszczęśliwe dziecko tarzało się ze śmiechu po podłodze. Prerażeni rodzice wezwali lekarza, który w wstępnych zabiegach odwoził dziewczynkę do szpitala św. Ludwika.

Wszyscy rodzice powinni uświadomić swe dzieci przed owocami niebezpiecznej rośliny. Należy pamiętać, iż jest to roślina polna, rosnąca w postaci krzewu, który dochodzi niekiedy do wysokości 3 metrów. Owoce bielunia w wyglądzie przypominają kolczaste owoce niedojrzałego kasztana. W środku owoców znajdują się białawe pestki, przypominające pestki ogórka. W owych pestkach właśnie zawiera się groźna trucizna.

Zatrucie się owocami bielunia grozi śmiercią.

Miliony w błoto Zamknięcie gabinetów dentystów U. S.

Dnia 1 października r. b. zanikną będą wszystkie ambulatorja lecznicze (specjalistów) i dentyści w Warszawie. Zamiast porad u specjalistów w ambulatoriach publicznych wprowadzone będą porady u specjalistów jako lekarzy domowych i u dentystów domowych w ich prywatnych gabinetach.

Skasowanie ostatnich ambulatorjów i przychodni leczniczych stanowi zakończenie reformy leczenia społecznego, dokonanej przez Ubezpieczalnię warszawską z inicjatywą i pod bezpośrednim kierownictwem wiceministra Opieki Społecznej Jastrzębskiego. Na usługach Ubezpieczalni warszawskiej będzie od 1 października około 600 lekarzy i dentystów, którzy oprócz pensji otrzymują dodatkowo po 150 złotych miesięcznie za przyjmowanie chorych ubezpieczonych w swoich prywatnych gabinetach. Czyni to roczny wydatek w sumie około 1 miliona złotych.

Wobec likwidacji ambulatorjów

i przychodni władze Ubezpieczalni stanęły przed koniecznością wyprzedaży urządzeń medycznych i biurowych oraz sprzętu lekarskiego. Urządzenia te kosztowały miliony złotych. Pospieszna i nie właściwa likwidacja tego majątku ruchomego naraża Ubezpieczalnię na wielkie straty. Jak słychać, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powołał na specjalną komisję dla zorganizowania racjonalnej wyprzedaży ruchomości Ubezpieczalni warszawskiej.

W pierwszym stadium przeprowadzania reformy leczenia, Ubezpieczalnia w Warszawie wynajęła kilkadziesiąt lokali w różnych stronach miasta na t. zw. male ambulatorja. Przystosowanie wynajętych lokali do celów leczniczych pochłonęło znaczne sumy pieniężne, przytem właściciele domów zastrzegali się w kontraktach najmu, iż lokale będą im zwrócone w stanie zdającym do zamieszkania. Obecnie Ubezpieczalnia asygnować musi znowu poważne kwoty na nową przeróbkę opuszczonych lokali.

Napady na sklepy

żydowskie w Łodzi

Żydowski „Nasz Przegląd” donosi z Łodzi:

Onegdy wieczorem niewykryci chuligani dokonywali napadów na sklepy żydowskie, niszcząc bombami cuchnącymi towary ko-

lonjalne oraz owoce. Ofiarą wandalizmu padły m. in. sklepy Mojżesza Wolinera (Rokicińska 69) oraz Rojzy Markiewicz (Rokicińska 67).

Nadmierne zapasy wódki

w restauracjach warszawskich

Władze skarbowe domagają się od właścicieli restauracji i zakładów gastronomicznych posiadania zbyt dużych zapasów wódek monopolowych. Dla wielu, zwłaszcza mniejszych zakładów gastronomicznych, są te żądania bardzo uciążliwe w obecnych czasach.

Związek izb przemysłowo-handlowych w opinii przesłanej Min. Przemysłu i Handlu wyraził zapa-

trywanie, iż właściciele restauracji winien zaopatrywać się w towar w takiej ilości, jaka odpowiada jego obrotom i zapotrzebowaniu klientów. Wszelkie zgóry ustalone sztywne normy, określające ilość wódek monopolowych, jaka powinna się znajdować na składzie, uznane zostały przez związek izb za niewskazane.

Nocne maskowanie Warszawy

Ćwiczenia obrony przeciwlotniczej

Na murach miasta pojawiły się obwieszenia o próbach nocnego maskowania Warszawy. Odezwa, podpisana przez Komisarza Rządu, wzywa ludność do przygotowania się na wypadek alarmu.

Data ćwiczeń została już ustalona, lecz w tajemnicy przed publicznością, i dopiero w samym dniu ćwiczeń mieszkańcy Warszawy będą uprzedzeni o zbliżającej się godzinie alarmu. Próba ta ma na celu nocne maskowanie miasta przed atakiem samolotów nieprzyjacielskich. Będzie to próba karności w słuchaniu zarządzeń obronnych, jednocześnie zaś kadry wyszkolone przez L. O. P. P. w zakresie obrony przeciwlotniczej będą wypróbowane pod względem sprawności.

Próby te będą tylko jednostron-

ne, to znaczy odbędzie się ćwiczenia t. zw. bierne a więc nie będzie nalotu samolotów ćwiczebnych, prób markowania wybuchów bomb i t. p. Chodzi przede wszystkim o szybkie gaszenie świateł i ograniczenie ruchu, by rzekomo lecące samoloty nie przyjacielskie nie mogły znaleźć celu.

Należy przypomnieć, że już dwa lata temu urządzono podobne ćwiczenia w stolicy, które miały na celu ochronę przed atakiem lotniczo-gazowym.

Walka z natręctwem

w dzielnicach żydowskich

Władze administracyjne przystąpiły do walki z żydowskim zwyczajem natrętnego zaczepiania przechodniów na Nalewkach i innych ulicach ghetta przez właścicieli sklepów lub ekspedjentów. Policja otrzymała kategorię nakaż sporządzania, w wypadku stwierdzenia tego rodzaju „propagandy” protokółów i kierowania spraw do sądów starościńskich.

Pierwsze tego typu sprawy już

znalazły się na wokandach administracyjnych. Wczoraj sąd starościński Warszawa Południe skazał właściciela sklepu z ubraniami przy ul. Sw. Krzyskiej 46 Szaję Korontajera na 12 złotych grzywny lub jeden dzień aresztu. Jeżeli w dalszym ciągu akcja przeprowadzana będzie konsekwentnie przez czas dłuższy, niewątpliwie przyniesie pożądane rezultaty.

„MIRANDE” MARSZAŃKOWSKA 152
Tel. 619-91 (front i piętro)

SUKNIE i PŁASZCZE Hurt-Detal

Corazto nowe afery

wychodzą najaw w handlu mięsem

W związku ze zdemaskowaniem rekinów żerujących na spożywczach mięsa, wykrywane są codziennie nowe afery. Okazuje się, że „okupanci” rzeźni i targowiska miejskiego, którzy zmonopolizowali cały handel mięsem w swych rękach, w sposób sprytny oszukiwali Skarb Państwa i kasę targową.

Naprzekąd kupiec Moszek Rot

bardziej wziął w komis z kasy targowej 4 sztuki bydła wagi 1929 kg., wartości 1157 złotych. Należności tej nie wpłacił, lecz w oszukiwaniu sposób przemycił bydło do hali uboju, zabił i sprzedał. Zamiast 4 wielkich kosztownych wołów zgłosił do maklera giełdowego 4 drobne sztuki, wagi łącznej 60 kg., wartości minimalnej. W ten sposób sztucznie zmniejszył wysokość przypadającego podatku o-brotowego i opłat na rzecz kasy targowej.

Wykryto również, że agent kasy targowej Klapersack sprzedał hurtownikowi Friedlenderowi cielęta, twierdząc, że cena sprzedaży wynosi 55 groszy za kg. żywej wagi. Natomiast Friedlender zeznał, że płać po 60 groszy za kg. W taki sposób agent kasy targowej działał na szkodę producenta rolnego, który cielęta swe powierzył kasie targowej, pozbawiając kał skarb, zmniejszając fikcyjnie wysokość opodatkowania.

Takich wypadków było mnóstwo. Wszystkie są obecnie skrupulatnie badane w celu przedstawienia władzom prokuratorskim.

Literatura w ulicznym koszu

Od 25 gr. — 1 zł. za tom

WRZESIEŃ	SŁOŃCE
	wschód zachód
5-13	17-40
KSIEŻYC	
wschód zachód	
23-29	15-9
Di. dnia	Ubył
12-21	4-57

Dzisiaj św. Mateusza
Jutro św. Maurycego

W teatrach i kinach

Repertuar na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:
Teatr Wielki: „Rose Marie”.
Teatr Narodowy: „Walka kobiet”.
Teatr Polski: „Urodziny”.
Teatr Letni: „Kubuś”.
Mały: „Wiosenne porządki”.
Nowy: „Powrót mamy”.
Reduta: „Teoria Einsteina”.
Malickiej: „I co z takim zrobić”.
A teraz, na co warto pójść do kina?
Światowid (Marszałkowska 111) — „Polles Bergere Chevalier”.
Stylowy (Marszałk. 112) — „Papryka”.
Apollo (Marszałk. 106) — „Bengali”.
Capitol (Marszałkowska 125) — „Mały pulkownik”.
Europa (Nowy Świat 63) — „Karys hiszpański”.
Atlantic (Chmielna) — „Legion nicustraszy”.

Tylko po 20 zł. miesięcznie

Wykwintne: okrycia damskie, ubiory męskie z najlepszych materiałów białych. Oraz futra.

Najnowsze modele po cenach niskich poleca **SOLIDRAT**
Wspólna 37 m. 1.

Wypadki i kradzieże

Walka z furjatem. Przy ul. Wotyńskiej 14, Szymon Goldberg, w przystępie ataku furji, zaczął awanturować się. Przy pomocy sąsiadów szaleńca zwiózono i zamknięto w pokoju. Okazuje się, iż Szymon Goldberg na tle braku pracy od roku, dostał pomieszczenia zmysłów i przebywał 3 miesiące w szpitalu na Czystem, skąd w końcu ub. m. został wypisany. Przez dwa tygodnie zachowywał się normalnie, od kilku dni jednak zaczął zdradzać objawy choroby umysłowej.

Zbrodnicze napady. Przy ul. Marywskiej został napadnięty i zraniony trzykrotnie nożem w klatkę piersiową Czesław Sadowski. (Annapol, budynek 40) który był podchmielony.

Przy ul. Łomżyńskiej 33, została zraniona nożem w rękę sklepowa, Aniela Dąbek, zam. tamże. Rannych opatrzył lekarz, poczem Sadowskiego przewiózł do szpitala Przemienienia Pańskiego, Dąbka zaś na Czyste.

Przy pracy. Przy ul. Grzybowskiej 25, w zakładach wyrobów metalowych sp. akc. „Konrad Jaruszkiewicz i S-ka”, stolarzowi Władysławowi Orzechowskiemu, w czasie pracy przy maszynie elektrycznej do rżnięcia drzewa, został obcięty palec lewej ręki. Rannego opatrzył lekarz i przewiózł do szpitala Dz. Jezus.

Samobójstwo maniuwry. Na podwórzu domu przy ul. Grzybowskiej 49 otrula się esencją octową 30-l. maniuwryzka Regina Goldgals (Wolska 47). Samobójczyni niejednokrotnie, krzycząc: „Niech tu przyjdzie mój szef!”.

Jak ustalono Goldgalsówna od 10-ku lat pracowała w tryziera Antoniego Zubrzyckiego przy ul. Leszno 24. Po zawiadomieniu Zubrzyckiego, na miejsce wypadku przybył pracownik zakładu Franciszek Bak, który odwoził desperatkę do szpitala na Czystem. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Wyjaśnienie

W dniu 14 b. m. w „ABC — Nowinach Codziennych” w rubryce „Wypadki i Kradzieże” ukazała się wiadomość, iż w związku z kradzieżą popełnioną w dniu 9 b. m. u. Moszka Daniełaka aresztowany został m. in. Stanisław Krajczyński, Brzeska 4. Wiadomość o aresztowaniu Stanisława Krajczyńskiego, właściciela zakładu krawieckiego, była fałszywa, nigdy aresztowany on nie był, a nieważko jego zamieszanie zostało do sprawy wskutek tego, że Major Riberlain usiłował sprzedać skradziony materiał w zakładzie krawieckim p. Krajczyńskiego (Brzeska 4).

Któż z nas nie spotyka na ulicy wędrownego wózka, z którego krzyczą zdaleka kolorowe okładki sensacyjnych powieści? Kto nie wie, że już za kilkadziesiąt groszy można dostać „strawę duchową” w postaci 300-stronicowej powieści lub naukowej rozprawy z dowolnej dziedziny nauki: medycyny, ekonomii, prawa?

Ba! Wędrowny wózek to nie to samo, co kosz stojący dumnie zawsze na tem samem miejscu, na tej samej ulicy — w pobliżu kiosku z gazetami i budki z wodą sodową. Niema tu mowy o lekkim przemysłu się chylkiem w obawie przed nadchodzącym policjantem, niema krzykliwego zachwalania towaru, ani oszukiwanych manewrów, by klienta okpić, odbić sobie niską cenę w ten, czy inny sposób. Ten kosz z książkami, przy którym czuwa wasaty sprzedawca — to placówka utrzymywana z niemałym wysiłkiem przez długie 30 lat, przez okresy najlepszej i najgorszej koniunktury, — miniaturowy szanien, broniący się zaciekle przed nieufnością klienta, który mówi z powątpiewaniem:

— Cóż to za książkę można kupić na ulicy?

Otóż nie. Stale miejsce, opłacone pokątną sumą 350 zł. rocznie — to obowiązują. Wszak w długich butach, w cyklistówce, ma ambicję kupiecką, której mógłby mu pozazdrościć niejeden właściciel sklepu. Do wózków wędrownych odnosi się z pogardą i poczuciem wyższości. Z klientem umie postępować jak należy, podsunąć książkę odpowiednią, właściwym słowem zachęcić.

SOLIDNOŚĆ KUPIECKA PRZEDWZYSTKIEM — Na tych wózkach to książki są, że pożałujcie Boże — mówi. — Szajszu nakupując, kartek brakuje, podarte w środku, to co się „taki” (ile pogardy w tem słowie) martwi? Sprzeda, pojedzie na inną ulicę i tyle go widział. Człowiek tu inaczej swój interes szanować musi. Trzydzieści lat na tem miejscu stoję, to mnie wszyscy znają i zdaleka się po książki schodzą.

Gadaliwy sprzedawca bezwiednie podkreśla bolesną stronę nielegalnego handlu ulicznego z wózka. Świadomość, że lotnego kupca, który co dziesięć minut przemierza inne ulice, nikt nie złapie, obniża fatalnie poczucie solidności kupieckiej. Jakże czę-

Przebicie szeregu ulic

ułatwiłoby komunikację w Warszawie

Komunikację w Warszawie można byłoby w dużym stopniu ułatwić przebijając kilka nowych ulic w śródmieściu, między in. z ul. Bielańskiej na Hipoteczną, z pl. Piłsudskiego na Traugutta i z Hortensji na Nowy Świat. Przebicie tych ulic odciałyłoby również

ruch kołowy w takich ruchliwych punktach, jak zbieg Bielańskiej, Senatorskiej i pl. Teatralnego, zbieg Chmielnej, Szpitalnej i Brackiej, nie mówiąc już o wielkim udogodnieniu dla pieszych. Sprawy te są już rozważane od paru lat.

Ostatni dzień rejestracji dzieci

do szkół powszechnych

W sobotę, 21 b. m., mija ostatni dzień rejestracji w biurze Rady Szkolnej m. stoł. Warszawy (Sienkiewicza 14) dzieci, które bezpośrednio nie dostały się do szkoły, a więc niezapisanych do szkół podczas dwukrotnych zapisów przed wakacjami i niezapisanych w okresie od 3 do 14 b. m. w kierownictwach szkół powszechnych, w których były

wolne miejsca. Zarejestrowane dzieci w Radzie Szkolnej będą, w miarę wolnych miejsc, kierowane do szkół.

Przy zapisywaniu dzieci należy przedstawić metrykę urodzenia dziecka, a do klas starszych również świadectwo z dotychczasowej nauki. Przeprowadzanie dzieci do biura Rady Szkolnej jest bezpłatne.

Z miasta

NIEDZIELNE KONCERTY W niedzielę, 22 b. m., od godz. 15 do 17 odbędzie się koncert w następujących punktach miasta: 1) w parku im. Paderewskiego; 2) w parku im. Żeromskiego na Żoliborzu; 3) na wybrzeżu Kościuszkowskim; 4) na Woli, na terenie przyszłego parku; 5) na Ochocie, na skwerze obok Instytutu Radowego; 6) w parku im. Arago; 7) na Kole.

DAR DLA MUZEUM NARODOWEGO

P. Dominik Witke — Jeżowski ofiarował ostatnio Muzeum Narodowemu w Warszawie 39 szkiców. Dar ten uzupełnia 6 rękopisów pamiętników Arrasza, Biskego, Cieślowskiego, Piatkowskiego, Piotrowskiego, Pruszkowskiego, a nadto 4 sztabuchy i albumiki pamiątkowe.

REJESTRACJA

W poniedziałek, 23 b. m., w kolejnym dniu rejestracji mężczyzn ur. w r. 1917, winni stawić się w wydziale

wojskowym Zarządu Miejskiego przy ul. Florjańskiej 10, w godz. od 8 m. 30 do godz. 13 wszyscy poborowi zamieszkali na terenie 19 i 22 komisariatów P. P.

OKAZY „DARU POMORZA” DLA ZOO.

Zaloga szkolnego statku „Dar Pomorza”, powróciwszy z podróży naukowej, podarowała Warszawskiemu Ogrodowi Zoologicznemu dwa żółwie i jaszczurki z wyspy Galapagos i inne zwierzęta, złapanego na wyspie Jawie.

ZŁY STAN ULIC NA MARYMONCIE

Na ul. Kołobrzeskiej i Barszewskiej na Marymoncie stoją nigdy niewysychające błota, nawet w okresie letnim, które utrudniają ogromnie komunikację pieszą i kołową, gdyż wozy grzezną na nich po osie, pozbawiając stan siedliskami różnych bakterii chorobotwórczych, obniżając stan sanitarny w całej dzielnicy.

pojmuje swoją misję dostarczania klientom dobrej książki.

Na literaturze oczywiście się nie zna, w doborze towaru kieruje się raczej instynktem, obserwacją, jakie książki mają największy popyt. Podsuwa mi grubą, 600-stronicową powieść w dwóch tomach.

— Nowa rzecz. Dobra. Dzieciątka złotych w księgarni kosztuje — mówi. — Warto przeczytać. U mnie tylko 1 złoty.

— Skąd pan wie, że dobra, kiedy pan nie czytał?

— Pewno, że wiem. Jak koleś sprowadzi klienta zaczyna kupować, ten i ów o tę samą książkę zapyta, to znaczy, że dobra. Można z zamkniętymi oczami sprowadzić towar i rozejrzeć się raz dwa. A co gorsze — to leży i leży. Chyba, że kryminał, to zawsze kupię — wytrzywia pogardliwie usta.

„ZŁOTOWŁOSA I MURZYŃ” — DLA KUCHAREK

Rzeczywiście, książek kryminalnych jest dużo. Kuszą sensacyjne tytuły, jak: „Porachunki z szatanem”, „Zbrodnia lekarza”, „Kokota”, „Złotowłosa i murzyń”, „Białe niewolnice” i t. p. Ceny tych wszystkich powieści, w czerwonych jaskrawych okładkach, jest rekordowo niska — 25 groszy za tom.

— Na kryminalne to kucharki i ochotniki (?) się kształą (kształć — Przyp. Red.) — objaśnia mnie wasaty pionier kultury literackiej. — Albo też jaka biedota, co złotówki wydać nie może, ale te 25 groszy zawsze jeszcze wypuści. Mam na tem tylko 3 gr. zarobku, na złotówkowych książkach — 10. 15 groszy. Co tu dużo gadać, zbiedniał naród, urzędnikom pensje obcinają — to kto ma książki kupować?

— A czemu pan książek szkolnych w koszu nie trzyma?

— A gdzie tam? Rozkradliby mi wszystko. Książki szkolne łakoma rzeczą, zarabzy się błędnie zwiędzieli, obstawili mnie nokoło, że aniby się człowiek spręstrzegł, kiedy i jak rozgrabia.

Do koszyka podchodzi rudy żudek, wybiera szybko trzy książki. „Rasa semicka i aryjska” — praca naukowa wiedeńskiego autora, „Legendy chińskie” Sawara i powieść „Wachlarz Meksykański”.

— Czytałem recenzję w piśmie, że warto to przeczytać. A zółwka za tom — to naprawdę tanio, jestem stałym klientem tego pana — mówi, choć go o to nie pytam.

Przy koszyku zbiera się licniejsza gromadka kupujących, więc wycofując się nieznacznie, by nie przeszkadzać. (a. o.)

dział LEKARSKI

Dr. Z. Fajncyn LESZNO 36
Weneryczne, płciowe, skóry
ORAZ W LECZNICY HOZA 7

Napad i rabunek

w Ogródzie Saskim

W ogrodzie Saskim na przechodzącego Eugenjusza Flanzę (Miedzianna 11), napadli kilku opryszków, z których jeden uderzył go jakimś tępym narzędziem w głowę. Flanz stracił przytomność i upadł na ziemię. Napastnicy obrabowali nieprzytomnego i usiłowali zbiec.

Krzyki przechodniów zaalarmowały policję, która aresztowała dwóch

K A D Z O
WARSZAWA

Sobota, 21 września.

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka 6.50 Muz. (pl.). W przerwie o godz. 7.20 Dzienn. por. 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 Parę inform. 8.00 Aud. dla szkół. 8.15 „Transm. ciążymienia miliona z Dyr. Lot. Państ. 11.57 Sygnał cz. 12.03 Dz. poludn. 12.15 Koncert ork. kam. 13.25 Chwilka dla kobiet. 14.30 Muz. lekka (pl.). 15.00 Fragment z pamiętnika W. Kossaka. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 „Nasz handel morski”. 15.30 Koncert zespołu Kynasa. 16.00 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Utwory na forte. z Poznania. 16.30 Skrzynka techniczna. 16.45 „Cala Polska śpiewa”. Aud. popowr. prof. B. Rętkowski. 17.00 „Jak umocnić gospodarczą samodzielność Polski”. „Przyrost ludnościowy i sprawa dochodu społecznego”. Odczyt — wygl. J. Rakowski. 17.15 Nowości z płyt 17.45 „Świat naszych zwierząt”. „Borsuki”. „Pogad. wygl. J. Dylewski. 17.50 „Drobinaczyn” — pogad. — wygl. K. Solonowiczówna. 18.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci s. p. t. „Antena w karczmie”. „Rzyna”. J. Morawskiej. 18.30 Przegl. wygl. — prof. H. Mościcki. 18.40 Pog. społ. 18.45 Muz. (pl.). 19.00 Przegl. pr. sy. roln. 19.10 Program na dzień nast. 19.20 Konc. rekl. 19.35 Sport. 19.50 Pogad. akt. 20.00 Koncert w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Stan. Namysłowskiego. 20.45 Dzienn. wiecz. 20.55 „Obrazki z Polski współcz.”. 21.00 Aud. dla Polaków zagr. „Piękno mowy ojczystej”. 21.30 „Wesoła Syrena”. 22.00 Koncert w wyk. Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimowskiego z udz. E. Mossakowskiej (Śpiewa). 23.00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotn. 23.05 Najn. komed. dla muz. Koncert w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

Niedziela, 22 września.

9.00 „Kiedy ranne...” 9.03 „Gazetka roln.”. 9.15 Muz. (pl.). 9.40 Dziennik por. 9.50 Progr. na dz. bież. 10.00 Naboż. z Kościoła Metropol. w Poznaniu. Kazanie wygl. J. E. ks. Kardynał dr. August Hiond. Po Nabożeniu: Muz. (pl.). 11.57 Sygnał cz. 12.03 Przegl. teatr. 12.15 Poranek muz. wyk. Ork. Symf. P. R. i Ida Haendlowa (skrzypce). W przerwie o godz. 13.00 Fragn. słuchowiskowy p. t. „Król Jeleni” — Carle Gozziego. 14.00 „Dodo” — Brun Schälza — Odczyt. noweli. 14.20 Muz.ka sułonowa (pl.). 15.00 „Godzina rolnika”. 16.00 „Jak się uczył Stephenson” — dialog dla dzieci starszych. 16.15 „Miniatury kwarteto wygl.” — w wyk. Krakowskiego Kwarte tu Smyczkowego (z Krakowa). 16.45 „Cala Polska śpiewa” — Koncert chórów mieszanego. Stow. Śpiewacze „Harmonia” w Mysławicach. 17.00 Muz. tan. w wyk. Zespołu Rachonia 17.40 „Migawki regionalne” — audycje słowno-muzyczna (z Łodzi). 18.00 Recital fortepianowy M. Jonsówny. 18.30 Słuchowisko p. t. „Dziw ny sen pana Łukasza” pg. Prusa 19.00 Program na dzień następny. 19.10 Koncert reklamowy. 19.25 Wiadom. sport. 19.30 Muzyka jazzowa (pl.). 19.45 „Co czytać?” — nowości literackie. 20.00 Konc. w wyk. Ork. Symf. P. R. z udziałem Z. Fedyczkowskiej (Śpiew). 20.45 Wygl. z pism J. Piłsudskiego. 20.50 Dzienn. wiecz. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali” p. t. „Kto morowiec na szybko wie?” 21.30 „U Spartan słowiańskich” — felj. 21.45 Wiadom. sport. 22.00 Muz. tan. (pl.). 23.00 Wiadom. meteorolog. dla komunik. lotn. 23.05 Muzyka lekka (pl.).

Pełna tabela loterii 12-go dnia ciągnięcia 4-ej klasy

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Po 10.000 zł. 21890 32722 34955

78427 79166 82366 10032 116104.

Po 5.000 zł. 65773 70523 88163

103264 151764 165373.

Po 2.000 zł. 8825 34744 53536

59423 59523 59870 61981 87064

102895 106502 108585 1110654 114230

114542 13004 123787 142693 161278

180948 181239.

Po 1.000 zł. 8910 10865 25038

25810 80789 32649 40580 44133

5385 54462 69237 71902 72396

77475 79222 89279 89671 91987

105499 112354 118637 128647 134473

136295 137686 141698 148279 151377

152892 160741 161902 176569 177938

181078 181093 182609 184944.

Wygrane po 200 zł.

391 404 516 59 659 784 878 1205 19

929 66 89 2131 41 392 883 922 3037

57 163 210 372 421 677 796 955 4036

132 270 399 537 771 871 5174 80 254

309 24 29 739 804 6132 388 738 816

71 7003 138 204 458 915 8307 432 42

788 809 53 9157 370 497 524 88 605

30 49 817 29 78 10096 152 93 236 644

88 765 809 11007 34 245 48 384 474

512 708 855 12107 72 93 390 513 13105

18 66 249 416 518 924 14011 12 108

93 355 446 62 500 2 48 56 653 71 839

15194 417 501 59 862 16275 324 51 72

80 449 532 658 960 17220 866 18365

418 621 764 19070 81 99 309 605 932

20085 152 641 829 921 21133 513 26

93 697 743 22033 112 219 27 768 804

66 23015 33 125 34 84 347 404 38 518

94 652 767 90 827 934 57 24006 234 40

315 403 36 641 793 894 25053 193 201

41 337 52 455 96 626 73 840 960 26044

55 83 240 86 312 97 476 768 83 832

905 30 27022 156 239 60 1 305 29

488 646 90 731 72 804 33 967 28094

190 200 18 487 507 721 829 67 916 39

29038 61 125 39 359 405 34 96 520 54

92 607 72 99 904 66 30114 47 213 23

401 26 579 600 713 55 819 30 31163

502 43 867 32045 89 146 532 38 646

839 78 33026 116 235 39 473 551

839 78 33026 116 235 39 473 551

837 43 943 34054 78 371 440 35201 63

333 411 33 500 601 720 53 810 52 924

43 36099 155 236 410 33 89 777 807

999 37075 297 388 461 91 513 45 57

692 822 38054 283 425 615 23 44 517

39171 227 311 653 791 806 18 914

40154 78 214 97 368 81 634 910 40111

14 40 236 79 310 50 460 66 72 619 702

32 891 396 42013 181 288 409 30 603

34 511 767 825 901 43051 130 97 258

350 711 83 644 715 851 977 44008 172

206 18 88 657 84 841 916 45026 213

375 466 524 53 98 607 29 37 99 46173

489 575 731 41 872 47112 13 27 288

333 410 519 513 39 754 58 83 827 48064

183 84 214 373 426 47 61 65 519 752

925 51 49066 129 75 80 221 53 311 31

438 77 96 576 907.

60034 36 244 60 324 69 511 721 41

62 51008 31 47 48 151 94 235 376 95

215 32 610 90 98 818 82 911 52055

298 318 511 665 769 934 63083 132 49

584 390 688 743 99 886 946 54050 93

163 70 201 55 348 538 71 770 55317

408 17 58 511 633 90 700 83 805 33

922 40 56220 325 66 62 414 548 78

622 79 775 806 908 87 78 86 57434

43 571 760 75 959 58076 95 220 36

707 899 920 54 57 59160 92 226 354

412 575 696 779 937 77

60025 99 145 373 608 34 820 994

61276 354 88 450 55 613 29 841 54

62157 497 503 07 18 50 97 746 63011

15 49 68 151 214 325 62 92 790 98

983 64308 76 80 679 82 723 50 79 846

65135 392 488 646 732 802 66216 350

487 630 78 67009 181 363 450 669 839

906 18 64 68043 54 57 75 112 27 204

967 374 582 695 742 45 55 874 985

69433 828 75 493 570 688 705 14 20

24 52 99 978

70090 217 82 349 810 33 65 302

53 71034 48 154 72 309 56 487 510 24

922 72019 85 144 64 226 92 321 436

45 587 623 60 750 79 808 37 920

73177 215 74 302 61 86 482 907 37

75 74141 97 211 317 38 57 510 37 90

407 45 809 54 927 50 75061 149 302

83 405 16 34 644 687 736 879 91 940

67 76219 49 66 883 67071 136 236 51

83 482 543 68 728 822 41 78020 64

200 859 434 74 94 501 639 721 24 56

75 891 70020 51 62 87 95 110 214 351

496 578 619 879 980

80556 105 25 241 19 79 509 88 718

23 992 81047 73 79 225 324 86 444

507 45 46 88 441 796 820 933 82094

135 40 67 393 412 72 545 640 709 889

946 90 83202 307 26 89 464 715 871

971 96 84003 70 98 113 376 92 418

24 36 517 740 821 72 906 85150 366

412 35 624 737 873 86024 26 282 362

419 82 528 877 85 934 53 87012 135

234 374 480 628 873 976 88114 207

09 24 241 455 685 96 774 833 976

89019 212 71 333 527 61 611 74 700

576 972

90014 87 102 33 42 91 209 47 414 50

535 66 974 91205 14 42 481 507 08

31 666 84 779 847 961 98 92149 68

232 343 479 92 93 513 44 649 69 716

73 824 971 77 90 92018 48 227 485 40

515 27 643 76 842 92 902 93 34079

242 466 563 616 20 819 98 95038 139

482 500 772 909 20 96114 278 395 18

467 538 82 786 930 72 97023 166 272

404 47 567 89 689 759 92 98026 49

108 54 213 97 367 71 454 587 602 18

722 865 60 81 98 98081 284 310 401

28 545 48 76 890 932 49

100006 36 76 595 690 823 966 101194

93 95 275 313 412 35 535 65 691 860 51

91 102078 195 540 136 829 40 963

103002 193 254 433 72 609 783 929 57

140301 74 190 411 541 51 600 952

105303 19 31 32 46 95 494 21 543 98

668 786 91 830 947 135/02 386 716 909

107321 36 96 401 94 771 108117 43 419

27 501 26 639 89 731 109041 149 213

29 36 75 361 65 531 73 655 85 764 96

876 904 73 110099 90 56 83 399 481

517 25 52 745 75 983 11 191 215 30 436

510 15 60 725 31 94 885 944 122045

107 25 96 236 92 309 414 52 574 875

951 113017 480 567 677 821 920 69

114048 159 238 367 502 623 115013 42

147 54 88 204 42 401 549 69 631 96 732

40 822 70 85 116032 109 258 383 640 42

50 807 901 29 76 117060 138 78 88 291

383 513 75 91 67 701 2 885 93 89

118004 218 65 332 51 87 94 462 531 89

737 57 864 981 119047 62 359 621 90

789 887 954 120075 149 83 92 212 56

358 77 85 88 96 413 20 606 733 850 69

80 906 121013 135 39 210 338 421 523

44 85 741 916 122042 397 33 458 69 625

31 58 775 947 123046 336 83 412 541

759 124071 74 93 144 70 236 96 307 45

86 440 537 80 738 866 86 125014 122

79 85 430 52 69 560 635 752 958 126009

20 60 385 448 606 43 812 127023 24 99

235 445 55 558 649 714 128021 158 245

336 719 810 47 129007 296 312 51 55 68

423 24 530 650 771 130010 19 236 350

468 96 586 763 814 19 910 51 74 91

131017 30 35 84 184 214 57 450 56 96

839 97 132047 155 62 391 682 862 974

133102 23 358 634 54 788 811 74 917

43 54 69 134175 274 91 381 470 81 537

89 644 68 744 893 909 1 289 135038

294 322 27 69 71 95 536 602 734 40 840

939 54 71 137091 265 432 584 89 623

764 952 90 138025 60 130 62 217 386

91 440 73 86 540 99 644 903 130945 355

428 644 723 30 0 854 72 96 140190 205

Biała nauczycielka

Wśród czarnych wychowanków

Działalność kolonizacyjna kobiet

Nieraz mówiło się już o znaczeniu kolonizacyjnej działalności młodych Anglijskiej, ale mało kto słyszał o działalności kolonizacyjnej kobiet. Nicolette M., o której opowiemy, ukończyła seminarium nauczycielskie we Francji w wieku lat 18. Przydzielono jej szkołę powszechną w małym miasteczku. Młoda nauczycielka pozyskała sobie wkrótce sympatię dzieci i osiągnęła bardzo dobre rezultaty, ale życie małej miłośnicy wydawało jej się bardzo bezbarwne. Miała energię i odwagę, chciała poznać świat. Wobec tego złożyła podanie o przeniesienie jej do Afryki.

Władze szkolne rzadko się spotykają z takimi dążeniami, toteż wkrótce uwzględniły podanie i przeniosły odważną dziewczynę do Afryki Południowej. Znalazła się tutaj w otoczeniu zupełnie innym. W szkole oczekiwało na nią 200 dzieci czarnych, tubylczych. Europejczyków było w tym miasteczku zaledwie 10-12. Rzecz prosta, że wszyscy z entuzjazmem powitali przybywającą rodaczkę, i we wszystkim starali się jej pomóc.

Okazało się, że młoda kobieta obdarzona jest wielką inicjatywą, pomimo wyglądu bardzo kobiecego. W krótkim czasie obmyśliła sposób urządzania internatu dla uczniów, aby nie potrzebowali codziennie przychodzić ze swoich wiosek, oddalonych o kilka kilometrów. Nicolette rozwiązała bardzo prosto sprawę wyżywienia dzieci. Na jesieni, każde dziecko „przyprowadzało ze sobą” żywność na cały rok szkolny, każde przyprowadzało więc barana i kilka kur. Bogatsze przyprowadzały ze sobą krowy.

Dziwna nauczycielka codziennie wyznaczała spośród starszych dzieci pastuchów, którzy tego dnia mieli się zająć inwentarzem.

Gdy było chorowało, na podstawie podrozczków, sprawozdań z ojezyny, Nicolette przy pomocy dzieciaków leczyła zwierzęta.

Dzieci przywiązały się do niej niezmiennie, w porze wakacyjnej, kiedy wszystkie powinny były powrócić do domu, zaczynały się takie płacze i szlochy, że wreszcie nauczycielka musiała zosta-

wić kilkanaście dzieci w szkole przez całe wakacje. Aby je wyżywić, dokonywała prawdziwych cudów oszczędności. Pomimo tych wszystkich kłopotów i trudów, młoda nauczycielka nie zatrała zmysłu humoru i pewnej kokieteryj. Zdarzało się jej po pięć razy na dzień zmieniać suknie, gdyż pragnęła własnym przykładem nauczyć swoje dzieci, że nie wolno chodzić w sukni pogniecionej, a trudno jest bardzo mieć zawsze świeże ubranie wśród tylu zajęć i przy podzwrotnikowym upale. Nic dziwnego, że wszyscy Eu-

ropejczycy twierdzą, że razem z tą nauczycielką przybył do nich radosny uśmiech dalekiej ojczyzny.

Ale największym zwycięstwem Nicolette był dzień, w którym kolonia europejska otrzymała prośbę. Rodacy jej z zalem patrzyli na zwierzątko, z którego mogłyby być tak smakowite szynki. Okazało się, że Nicolette jedna tylko dorosła do zadania i potrafiła przyrzucić dawno niewidziane europejskie smakołyki, czemu sobie ostatecznie podbiła serca wszystkich kolegów.

Smiertelna wizja męża i żony

Dwa jednoczesne wypadki śmierci

Dziwny wypadek zdarzył się w Reims. Sierżant Descoux przybył na lotnisko. Przebiegając się i przygotowując do lotu, powieździł jednemu ze swoich kolegów, że miał dziwny sen. Śniło mu się mianowicie, iż widzi swój aparat w płomieniach. Ogarnęło go uczucie wielkiego zdziwienia, gdyż widział jednocześnie swoje ciało w aparacie, a nie odczuwał żadnego bólu, chociaż płomienie lizały twarz jego, którą również doskonale widział.

W tej chwili lotnik obudził się, zachowując bardzo dokładne wspomnienie dziwnego snu. Czuł się nabrał przekonania, że sen ten wróżył mu rychłą śmierć. Toteż wsiadając do aparatu, zostawił koledze list i prosił o doręczenie takowego jego żonie na wypadek, gdyby więcej nie wrócił.

Przebieg młodego lotnika sprawdził się niespodziewanie szybko. Zaledwie aparat wzniósł się ponad lotnisko, kiedy zgromadzeni na lotnisku lotnicy usłyszeli nagle, że motor przestał działać, a w chwilę później rozległ się huk eksplozji i skrzydła aparatu stanęły w płomieniach. Samolot zwałił się na ziemię, zarywając się głęboko. Ciało lotnika wydobyto zupełnie zwięzłone.

Kolega, u którego lotnik Descoux zostawił list pożegnalny, wybrał się natychmiast do żony lotnika, aby ją zawiadomić o nieszczęśliwym. Gdy się zbliżał do małego domku, w którym spędził tyle miłych chwil na rozmowie ze

zmarłym kolegą i jego miłą małżonką, zastanowiło go to, że wkoło domku zebrany był liczny tłum ludzi. Gdy lotnik podszedł, z domu wyniesiono właśnie nosze, które zabrało pogotowie.

Sąsiedzi poinformowali oficera, że żonę lotnika zabrano przed chwilą do szpitala. Przed chwilą uleciała okropnemu wypadkowi. Szła razem z matką na targ. Przebiegła przez ruchliwą ulicę. Nagle młoda kobieta krzyknęła głośno: „Georges!”, zachwiała się i upadła, a przejeżdżające auto zgniatło jej klatkę piersiową.

Matka była świadkiem tego zdarzenia. Gdy dowiedziała się

Kino

w jasny dzień

W Anglii powstaje specjalne konsorcjum kinematograficzne dla eksploatacji systemu Trans-Lux, dzięki któremu można wyświetlać filmy przy świetle dziennym. Na czele owego konsorcjum znajdują się tak wybitne osobistości, jak: lord Baeverbrook, sir William Jury i Will Evans.

Eksploatacja nowego systemu rozpocznie się w najbliższym sezonie w szeregu angielskich kin. Nawiązano również pertraktacje z amerykańskim konsorcjum Percy Ferbera.

Podróż samolotem

już o śmierci swego zięcia, powie działa z wielkim przekonaniem, że zapewne córka dziwnym przeżyciem wyczuła katastrofę męża. Prawdopodobnie ta wizja warła na niej tak głębokie wrażenie, że nie zwróciła uwagi na nadjeżdżający samochód. W kilka godzin później nadeszła ze szpitala wieść o śmierci żony lotnika.

Małżeństwo zostało pochowane jednocześnie, a sąsiedzi i mieszkańcy miasteczka przybyli bardzo licznie, wyrażając gorąco swoje współczucie staruszce, która w tak tragiczny sposób straciła jednocześnie zięcia i bardzo kochaną córkę.

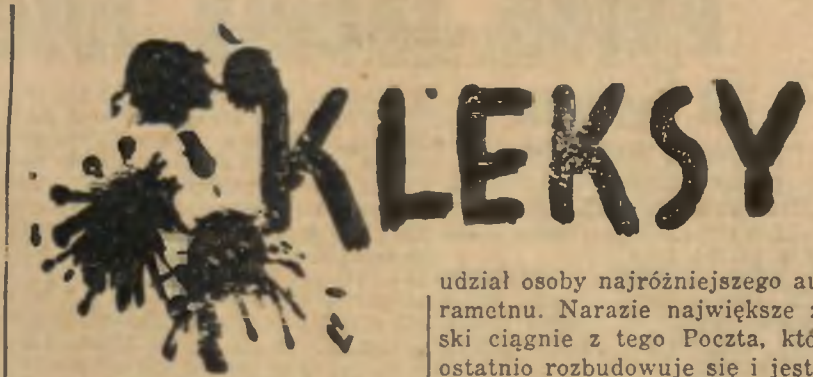
Gaz w Warszawie znacznie potaniał. Korzystaj z gazu.

Parzenie zająca z pelikanem

„Lidove Noviny” donoszą, że w Trenczynie odbyła się rozprawa sądowa przeciwko sekretarzowi stronnictwa Słowaków autonomistów, Wilhelmowi Holcowi, który na zgromadzeniu w Świętym Krzyżu nad Wagiem m. in. powiedział: „Gdy w Czechosłowacji ktoś coś ukradnie, gazety czeskie piszą, że to był Słowak. Gdy się natomiast Słowak wsławi chemią na polu wiedzy i sztuki, te same gazety piszą, że był Czechosłowakiem. Tymczasem czechosłowackim

kłódką podobny jest do prób parzenia zająca z pelikanem. Z takiego małżeństwa nie będzie ani pelikana, ani zająca”.

Zdanie to prokuratorja podciągnęła pod przestępstwo obrazy narodu czechosłowackiego. Oskarżony działacz słowacki na rozprawie oświadczył, że w słowach tych nie widzi żadnej obrazy, albowiem narodu czechosłowackiego obrazić nie można, gdyż wogóle nie istnieje

Łańcuch szczęścia

Swego czasu krążyły po Europie t. zw. „Kateny” czyli listy, które każdy adresat musiał przepisać 9 razy i rozesać swoim znajomym. W przeciwnym razie miał go porazić jakiś niechybny cios.

Sam pamiętam jak przez trzy noce śleczalem nad temi listami, aby uniknąć nieszczęścia.

Dziś mamy nową zabawę o której głośno już w całej Polsce — Łańcuchy Szczęścia.

Zabawa polega na posyłaniu nieznanym osobom napiwków. Od czasu do czasu napiwki wysyłane przez tysięcy dobroczyńców koncentrują się na jednym adresacie, odbierając mu spokój miły i zamieniając go w zwykłego dozorcę. Delikwent musi co chwila wstawać, otwierać drzwi listonoszowi i odbierać napiwek. Listonosz musi do szczęśliwego adresata odbyć na czwarte piętro 15.625 spacerów wręczając mu każdorazowo po jednej złotówce. Cierpliwością i pracą ludzie się bogacą.

Listonosz bierze na siebie pracę, adresat zadawania się tu jedynie cierpliwością odbierania napiwków.

Ten i ów wyszedł „na swoje”. Kilka osób zdążyło zbierać po kilkaset złotych, zabawa trwa jednak dalej i zatacza coraz szersze kręgi. Sam pomyśl w założeniu jest niezły — w każdej naturze ludzkiej leży zakorzeniona skłonność do napiwków, toteż w „Łańcuchach Szczęścia” biorą

Kontynenty wędrują

Odległość między Paryżem a Waszyngtonem powiększa się

Obserwatorja wszystkich krajów przeprowadza stale w określonych 70 punktach kuli ziemskiej ścisłe obliczenia długości,

udział osoby najróżniejszego autometnu. Narazie największe zyski ciągnie z tego Poczta, która ostatnio rozbudowuje się i jest w potrzebie.

Narazie milczy również prawo, pomimo wielu precedensów. Istnieje przecież paragraf dotyczący loterii na którą należy mieć wyrobione pozwolenie. „Łańcuch Szczęścia” jest mimo wszystko loterią, wskazuje zresztą na to sama nazwa. Ponadto jest tajemną organizacją za co również grozi więzienie. Tajną organizacją, której emisariuszami są listonosze. Biedni, będą musieli wszyscy odsiadywać kary!

A co będzie jeżeli moda wysyłania listów rosnących do potęgi rozciągnie się na inne dziedziny, na przykład tajne organizacje polityczne?

Należy się mieć na baczności. Szczęśliwie Słowianie nie należą do ludzi skrupulatnych i systematycznych w odpowiadaniu na listy jest im z natury obca.

Na tem załamają się również „Łańcuchy Szczęścia”. W Warszawie bowiem jest większość takich, którzy raczej wolą pobierać napiwki aniżeli dawać. Wszyscy siedzą w swych domach, czekając na złotówki.

Gdy listonosz ukazuje się w drzwiach paniom pukają serduszkami, nie oczekują bynajmniej listu od „Niego”, nie, panny z towarzystwa oczekują napiwków od nieznanonych...

Toteż coraz mniej pań pięknych widzi się w kawiarniach. Wolą zostawać w domu, to pewniejsze. Nawet na ulicach zmniejszają się ruch przechodniów.

Niedługo będą chodzić sami listonosze.

Jur.

FRANCIS DE CROISSET

24

DAMA z MALAKKI

POWIEŚĆ

AUTORYZOWANY PRZEKŁAD M. WANKOWICZOWEJ.

— Czy to było dobre małżeństwo? Audrey nie mogła się wstrzymać od zadania tego pytania.

Doktorowie Jerrisowie roześniali się głośno.

— Co za pytanie, moja droga — wykrzyknął Herbert.

— Sułtan miał trzy żony. „Dobre małżeństwo” to nie jest wyrażenie używane na Dalekim Wschodzie.

— Prawda — odparła Audrey dziwnie zażenowana.

Przeszli do hallu, gdzie podano kawę. Filipińska orkiestra grała fokstrot. Pod baczny wzrok maitre d'hoteła Eurazjaty, kręcili się hinduscy, chińscy i malajscy kelnerzy. Przy sąsiednim stoliku młody człowiek tłumaczył coś wybitnym hiszpańskim akcentem jakiejś pani, której akcent zdradzał niewątpliwie pochodzenie niemieckie.

— Właściwie Rahajung to bardzo duże miasto i sfery towarzyskie muszą być bardzo liczne?

— To najmniejsze miasto, jakie znam — odparł Jerris.

— I najbardziej prowincjonalne — potwierdziła jego żona.

— Och, znam to wszystko dobrze — westchnął Jerris. — Piętnaście lat tu siedzimy. — Prawda Edyto, piętnaście?

— Nie myśl już o tem — odparła żona — przecież wracamy do Anglii. Wyflumacz lepiej pani Carterowej.

— Masz rację. W paru słowach powiem pani o co chodzi. Prawda, że Rahajung liczy sobie siedemdziesiąt tysięcy Malajczyków, czterysta tysięcy Chińczyków, pięćdziesiąt tysięcy Hindusów, tyleż Eurazjatów, ale z

punktu widzenia towarzyskiego, to wszystko wogóle nie istnieje. Istnieją tylko: siedem tysięcy Europejczyków, z tego pięć tysięcy Anglików. Z tych pięciu tysięcy zna się i bywa u dwóch tysięcy. Te dwa tysiące dzieli się jeszcze na dwa odrębne koła towarzyskie.

— Proszę nam wytłumaczyć — zainteresował się rozmową Herbert.

— Towarzystwo „numer pierwszy” składa się ze świata oficjalnego i z różnych czynników kierowniczych, więc na przykład, należą do niego dyrektorowie banków, fabryk, przedsiębiorstw przewozowych morskich, różnych galezy handlu, oraz prezes sądu. Naczelnicy wydziałów i urzędnicy, bez względu na to, z jakiego środowiska pochodzą ich rodziny, należą do towarzystwa numer drugi i nie są przyjmowani w White Clubie.

— A do jakiego koła towarzyskiego my będziemy należeli?

— Państwo, tak jak i my, trochę tu i trochę tam.

— Czy przyjmą mnie do White Clubu?

— I tak i nie. Zgodzą się na pańską kandydaturę, ale się z niej niezbyt ucieszą. Z armii i floty spotka pan tam jedynie pułkowników i oficerów sztabowych. Co do mnie, wolętem uczęszczać do Yacht Clubu.

— Tak, snobizm miejscowy ma zupełnie specyficzną cechę — mówiła pani Jerrisowa.

— Urodzenie nie gra tu żadnej roli, tylko szarża i urząd.

— No i laska — dodał Jerris.

— Tak, to przedewszystkiem. Wszystkie zależy od lady Brandmore i od gubernatora.

— A co, kto miał rację, słyszałaś? — wykrzyknął triumfując Herbert.

Podczas pierwszych tygodni Audrey wychodziła z domu tylko w celu oddania koniecznych wizyt. Herbert zrezygnował z kupna samochodu, musiała więc wynajmować lektykę i dwóch taragarzy.

— Urządzenie willi za drogą nas kosztowało — powiedział jej mąż. — Wóz Jerrisa zdany był już tylko na szmela. W czas się zorientowałem. A przytem jesz-

cze szofer... Później, jak porobimy oszczędności, będziemy mogli kupić linuzynkę.

Coprawa brak samochodu nie był dla niego żadną niewygoda. Co rano, punktualnie kwadrans przed siódmą, mieszkający w sąsiedniej willi major Gorr, oficer intendencji trąbił u bramy ogródka i zabierał Herberta do obozu. Major Gorr, kawaler, jadł śniadanie w kasynie, ale Herbert, prócz rzadkich wyjątków, punktualnie o jedenastej wracał do domu; odwoził go samochód wojskowy a szofer, Hindus, jadł w kuchni. Po drzemce, kwadrans przed czwartą odjeżdżał i zjawiał się znów pomiędzy szóstą a w pół do ósmej, zależnie od tego, czy zaszedł na kieliszek do Yacht Clubu, czy nie. Kilkakrotnie zapuścił się do White Clubu, choć nie można było nie zanieść przyjęciu, które go tam spotkało, zniechęciło go jednak.

— Kiedyż wreszcie będę miał koronę na epoletach — myślał. — Za cztery lata i to przy odpowiedniej protekcji.

— Po obiedzie wychodził rzadko z domu, rad, że się może wcześniej położyć i przyjmować tylko takie zaproszenia, które schlebiali jego ambicjom. Nie były one zbyt liczne i Herbert zastanawiał się, kiedy wreszcie lady Lyndstone, której złożył wizytę wraz z żoną, zdecydował się ich zaprosić.

Wyraz „oszczędność” powracał ciągle na jego usta.

— Nie będę zawsze na służbie czynnej — mówił. Często wieczorem, podczas gdy Audrey czytała, zagłębiał się w książki rachunkowe kucharza i pierwszego boja.

— Złodzieje! — Słyszysz moja droga — mówił z wyrzutem — to są złodzieje!

Przyjmował mało. Od czasu do czasu doktor telefonował z obozu, oznajmiając, że przywiezie kogoś na obiad; podkreślał zawsze rangę gościa. Począwszy od pułkownika obowiązywał szampań, ale taka okazja zdarzyła się dotąd raz jeden. Bardzo często zapraszał Herbert majora Gorra. Dla niego dodawano tylko nakrycie. (C. d. n.).

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., leżące — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 666.68 (redaktor naczelny), 666.99 (sekretariat). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12-13. ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 611-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550. PRZEDSIĘWZIĘCIA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.